

ЯК ДАРОГІ
ЗІМУ
ПЕРАЖЫЛІ?

7

ДУША
СТАРАЖЫТНАЙ
СЯДЗІБЫ

13

ЗВЯЗДА

20 ЛЮТАГА 2024 г.

АЎТОРАК

№ 35 (30169)

ЦЫТАТА ДНЯ

Алена МАРГУНОВА,
першы намеснік старшын
Дзяржаўнага камітэта
па стандартызацыі:

«У многіх галінах
прадукцыя беларускіх
вытворцаў апырэры
яксная. Мы
выкарыстоўваем
апошнія дасягненні,
стандартызаваныя
методыкі, стандарты —
гэта ўсё выдзяляе нашу
прадукцыю. Але якасць —
не толькі якасць прадукту
і тавару. Аб'яўлены Год
якасці прадугледжвае
яе ў розных кірунках —
у адукацыі, дарогах,
медыцынскіх паслугах,
энергаэфектыўнасці,
энергазберажэнні,
гэта значыць, усё
тыя сферы, якія нас
акружаюць.
Год якасці ідзе пад дэвізам
«Якасць ва ўсім».
Гэта залог канкурэнта-
здольнасці і эканамічнага
развіцця Беларусі».

МАЛЮЙ, ГАЛАСУЙ, ВЫБІРАЙ

У гандлёвым цэнтры «Сталіца» прайшоў інфармацыйна-асветніцкі марфон «Выбірай. ВУ». Яго ўдзельнікі мелі магчымасць вызначыць пераможцу ў намінацыі «Прыз сімпатый гледачоў» Адкрытага рэспубліканскага конкурсу малюнка «Выбары вачыма дзяцей». Усяго за перыяд правядзення конкурсу паступіла 2070 малюнкаў. У фінал выйшлі 30 найлепшых работ,

якія раскрываюць тэму выбараў. Галасаванне, у якім прынялі ўдзел амаль 500 чалавек, праходзіла як падчас выбараў: запאוўнення бюлетэні апускаліся ў празрыстую урну.

А ўдзельнікі Маладзёжнага савета пры Цэнтрвыбаркаме Беларусі маглі паспрабаваць сябе ў ролі членаў выбарчай камісіі. Студэнткі Акадэміі кіравання пры Прэзідэнце Ганна

КАЛАМЫЦКАЯ, Ангеліна СЛЮСАР, Арыяна БУЛАЙ, Анастасія БІНЕЦКАЯ, Аляксандра ГАЛІМСКАЯ, Злата ГРЫШЧАНКА (на фота) выдавалі бюлетэні для галасавання, інфармацыйныя брашуркі для будучых выбаршчыкаў, даводзілі да ўдзельнікаў мерапрыемства парадка галасавання.

Фота Віктара ІВАНЧЫКАВА.

КОРАТКА

- ВУП Беларусі ў студзені вырас на 2,8 працэнта.
- **Прыняты меры для развіцця дыстанцыйных фінансавых паслуг у Беларусі.**
- Акцыя «Маміны пірагі», прымержаваная да Дня абаронцаў Айчыны, стартавала ў Беларусі. Ініцыятарам правядзення мерапрыемства выступіла грамадскае аб'яднанне «Беларускі саюз жанчын».
- **Фігурнае кіраванне і агнявы рубеж: у Горках пройдуць спарбніцтвы па трактарным біятлоне.**
- Беларусь і Зімбабвэ падпісалі мемарандум аб вытворчасці беларускіх аўтобусаў.
- **Мінскі метрапалітэн плануе летам пачаць аб'катку новых цягнікоў на трэцяй лініі.**

Дэпутацкі мандат

НАГОДА АЗІРНУЦА НА ЗРОБЛЕНАЕ

Сёння, 20 лютага, стартуе датэрміновае галасаванне на выбарах дэпутатаў усіх узроўняў. Грамадзяне, якія па тых або іншых прычынах не змогуць прыйсці на ўчастак для галасавання 25 лютага — у адзіны дзень галасавання, — ужо могуць аддаць свае галасы за кандыдатаў у дэпутаты Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу і мясцовых Саветаў дэпутатаў. Нагадаем, што адзіны дзень галасавання пройдзе ў нашай краіне ўпершыню, а электаральная кампанія 2024 года стане самай буйной за ўсю гісторыю незалежнай Беларусі. 4 красавіка вызначыцца склад Савета Рэспублікі, да 18 красавіка будучы аб'яўлены вынікі выбараў дэлегатаў Усебеларускага народнага сходу. Такім чынам, на працягу двух месяцаў будучы сфарміраваны органы прадстаўнічай улады на найбліжэйшыя пяць гадоў. Мы распыталі дэпутатаў, якія складаюць свае паўнамоцтвы, аб тым, што ім удалося зрабіць для сваіх выбаршчыкаў.

На слыху

50 АДЦЕННЯЎ ЖОЎТАГА

Падхапіць гепатыт А нескладана. Як засцерагчыся?

У цяперашні час у Беларусі адзначаецца актывізацыя віруснага гепатыту А (ВГА) — як і большую частку кішчэчных інфекцый, яго называюць хваробай нямыйтых рук. Як інфармуе Міністэрства аховы здароўя, найбольшая колькасць захворванняў традыцыйна прыпадае на асене-зімовы перыяд. Большасць хворых — гэта дарослыя ва ўзросце 18—39 гадоў, удзельная вага дзяцей не перавышае 20 % выпадкаў. У лютым — сакавіку з мэтай абмежавання распаўсюджвання захворвання ў Мінску і рэгіёнах праводзіцца вакцинацыя кантактных асоб (дарослых) — людзей, якія блізка кантактавалі з хворым пацыентам. Заразіцца гепатытам А можна кантактна-бытавым шляхам — пры невыкананні правілаў асабістай гігіены праз брудныя рукі і прадметы ўжытку, пасля ўжывання вады негарантаванай якасці (калонкі, студні, крыніцы і інш.), асабліва ў перыяд адлігі ці паводкі, а таксама харчовым шляхам пры ўжыванні інфікаваных прадуктаў харчавання і прыгатаваных з іх страў. Нярэдка такая паталогія заканчваецца самастойна і без якога-небудзь актыўнага лячэння. Але ўсё ж ігнараваць гепатыт А не варта, бо таксічнае ўздзеянне на печань можа мець вельмі негатывныя наступствы. Чым неабеспечны гепатыт А і як сябе працяляе інфекцыя, а таксама аб правілах прафілактыкі мы паразмаўлялі з урачом-эпідэміялагам Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Алінай ЕМАШОВАЙ.

СТАР. 4-5

СТАР. 8

«ВЫ ПРЫЕХАЛІ ДА СВАІХ СЯБРОЎ»

У Палацы Незалежнасці прайшлі перагаворы з Міларадам Додзікам

Новы рабочы тыдзень Прэзідэнта Беларусі Аляксандра Лукашэнка пачаўся з міжнароднага супрацоўніцтва. Беларускі лідар правёў перагаворы з Прэзідэнтам Рэспублікі Сербскай Босніі і Герцагавіны Міларадам Додзікам, які гэтымі днямі знаходзіцца з візітам у нашай краіне.

«Чытаў аб вашай рабоце ў Беларусі за гэты час, вітаю вашу работу тут. Вы павінны ведаць галоўнае: калі вам падыходзіць нешта ў Беларусі ў плане тэхналогій і іншых пытанняў у сельскай гаспадарцы, прамысловасці, ахове здароўя, вы цікавіцеся гэтым, мы заўсёды рады аказаць вам дапамогу і падтрымку», — прывітаў гасця Аляксандра Лукашэнка. Ён падкрэсліў, што ўважліва назірае за сітуацыяй на Балканах.

«Маё стаўленне вы добра ведаеце па ўсіх пытаннях, якія існуюць, і тых падзеях, якія ад-

быліся ў сяброўскай нам Югаславіі, калі яе проста раздзялілі на часткі. Ведаеце маю пазіцыю і стаўленне да вас у самыя складаныя часы. Я маю на ўвазе Сербію, калі яна падвяргалася бамбардзіроўкам, — сказаў Прэзідэнт. — Ведаем, што вам там часам няпроста, але вы мужна выоце, мы гэта вітаем. Толькі мужнасць і стойкасць, і сіла сёння, на жаль, могуць вызначыць будучыню той ці іншай краіны, вобласці, раёна, тэрыторыі. Думаю, што вы стойка там трымаецеся, прадстаўляючы інтарэсы праваслаўных людзей і людзей,

якія давяраюць і вераць вам. Мы ў гэтым плане на вашым баку, і вы на нас можаце разлічваць. Словам, вы прыехалі да сваіх сяброў».

У сваю чаргу Міларад Додзік падзякаваў беларускаму лідару за сустрэчу. «Я вельмі рады нашай сустрэчы і вас асабіста ўспрымаю як сябра нашага народа, больш сказаць — як брата. І, нягледзячы на ўсе выклікі, наша сяброўства працягваецца», — сказаў ён. «Хачу сказаць, што мы ў Рэспубліцы Сербскай не дазволім, каб Босніі і Герцагавіна галасавалі за санкцыі адносна Беларусі. Вядома ж, нам нялёгка было адолець ціск і Бруселя, і Вашынгтона, але мы засталіся паспяўшымі ў сваіх рашэннях», — запэўніў ён.

Валерыя СЦЯЦКО.

У тэму

СЯБРОЎСКАЯ РАЗМОВА ПРАЦЯГНЕЦЦА

У размове з журналістамі Міларад Додзік назваў сустрэчу з Аляксандрам Лукашэнкам вельмі змястоўнай. «Для мяне гэта была выдатная магчымасць падзякаваць яму за падтрымку, за супрацоўніцтва», — сказаў ён. У першую чаргу, за дапамогу грамадзянам Рэспублікі Сербскай у Мінскім навукова-практычным цэнтры хірургіі і транспланталогіі, дзе прайшлі лячэнне больш як 20 чалавек, у тым ліку трое дзяцей. «Мы за гэта вельмі ўдзячныя. Вядома, мы гаворым і пра новыя напрамкі супрацоўніцтва ў галіне эканомікі, мы ўжо плануем закупку беларускай тэхнікі, электробусаў, сельскагаспадарчай тэхнікі на агульную суму каля 10 мільёнаў долараў. У найбліжэйшы час будзем прапрацоўваць гэтае пытанне», — сказаў Міларад Додзік.

Ён нагадаў, што ў 1999 годзе Аляксандр Лукашэнка быў адзіным лідарам, які прыляцеў у Саюзную Рэспубліку Югаславію — так на той момант называлася краіна, якая ўключала ў сябе сучасныя тэрыторыі Сербіі і Чарнагорыі, — якая падвергнулася бамбёжкам з боку сіл НАТА. «Гэта быў акт асабістай смеласці, і мы, сербы, ніколі гэтага не забудзем. Ваш Прэзідэнт — жывая легенда, сведка тых цяжкіх часоў, праз якія праходзілі беларусы, рускія і сербы. Гэта сапраўды была сяброўская размова, і мы яе працягнем», — запэўніў Міларад Додзік.

«НА ВЫСОКІМ АРГАНІЗАЦЫЙНЫМ УЗРОЎНІ І Ў ДАКЛАДНАЙ АДПАВЕДНАСЦІ З ЗАКАНАДАЎСТВАМ КРАІНЫ»

Місія назіральнікаў ад СНД апублікавала прамежкавую справаздачу аб ходзе назірання за падрыхтоўкай выбараў

«Па запрашэнні Міністэрства замежных спраў Рэспублікі Беларусь Місія назіральнікаў ад Садружнасці Незалежных Дзяржаў ажыццяўляе маніторынг падрыхтоўкі выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь восьмага склікання, назначаных на 25 лютага 2024 года, — гаворыцца ў прамежкавай справаздачы. — Згодна з Палажэннем аб Місіі назіральнікаў ад СНД на прэзідэнцкіх і парламенцкіх выбарах, а таксама рэфэрэндумах у дзяржавах — удзельніцах Садружнасці Незалежных Дзяржаў, місія ажыццяўляе маніторынг толькі выбараў дэпутатаў Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь».

Місія пачала маніторынг выбарчай кампаніі 22 студзеня 2024 года, дзейнічае свабодна і незалежна, кіруючыся заканадаўствам Рэспублікі Беларусь, дакументамі, прынятымі ў рамках Садружнасці, не ўмешваючыся ў ход выбарчага працэсу і ва ўнутраныя справы дзяржавы. У складзе Місіі на 19 лютага акрэдытаваны 228 назіральнікаў, якія прадстаўляюць Азербайджан, Арменію, Казахстан, Кыргызстан, Расію, Таджыкістан, Туркменістан, Узбекістан, Міжпар-

ламенцкую Асамблею дзяржаў — удзельніц СНД, Парламенцкую Асамблею АДКБ, Парламенцкі Сход Саюза Беларусі і Расіі, Пастаянны Камітэт Саюзнай дзяржавы, Выканаўчы камітэт Садружнасці Незалежных Дзяржаў. На доўгатэрміновай аснове працуюць 50 назіральнікаў. Каардынне іх дзейнасць Штаб Місіі ў горадзе Мінску.

Назіральнікі ад СНД абмяроўвалі правядзенне выбарчай кампаніі з кіраўніцтвам Вярхоўнага Суда, Генеральнай пракуратуры, Міністэрства ўнутраных спраў Рэспублікі Беларусь. Адбыліся сустрэчы з выбарчымі штабамі Беларускай партыі «Белая Русь», Камуністычнай партыі Беларусі, Ліберальна-дэмакратычнай партыі Беларусі, Рэспубліканскай партыі працы і справядлівасці. Місія працуе адкрыта і галосна. Штабамі місіі выпускаюцца інфармацыйныя паведамленні аб ходзе назірання за падрыхтоўкай выбараў. Доўгатэрміновыя назіральнікі ад Садружнасці адкрыты для ўзаемаадносін з прадстаўнікамі сродкаў масавай інфармацыі, у тым ліку ў рэгіёнах краіны.

«Выбары праводзяцца на аснове норм Канстытуцыі, Выбарчага кодэкса Рэспублікі Беларусь, шэрагу іншых заканадаўчых актаў, а таксама пастаноў Цэнтральнай выбарчай камісіі Рэспублікі Беларусь, якія

расцімаваюць асобныя палажэнні выбарчага заканадаўства. Эксперты Штаба Місіі і Міжнароднага інстытута маніторынгу развіцця дэмакратыі, парламентарызму і выканання выбарчых правоў грамадзян дзяржаў — удзельніц МПА СНД завяршаюць аналіз выбарчага заканадаўства Рэспублікі Беларусь.

Кіруючыся артыкулам 13 Кодэкса, Місія выкладзе сваё меркаванне аб выбарчым заканадаўстве Рэспублікі Беларусь пасля дня галасавання ў падагульняльным дакуменце», — адзначаецца ў прамежкавай справаздачы.

Місія адзначае, што Цэнтральная выбарчая камісія вядзе работу па арганізацыі выбарчай кампаніі сістэмна і планамерна. У змэтах удасканалення ведаў, дзелавы і прафесійныя навыкі арганізатараў выбараў праведзена вялікая работа па іх навучанні.

Назіральнікі ад СНД адзначаюць, што работа Цэнтральнай выбарчай камісіі грунтуецца на прынцыпах калегіяльнасці і адкрытасці. Пасяджэнні ЦВК праходзяць з удзелам назіральнікаў, прадстаўнікоў сродкаў масавай інфармацыі і трансліруюцца ў анлайн-рэжыме на яе афіцыйным сайце.

У рамках доўгатэрміновага маніторынгу выбарчай кампаніі члены Місіі наведваюць

тэрытарыяльныя, акруговыя і ўчастковыя камісіі ва ўсіх абласцях Беларусі і горадзе Мінску. Назіральнікі ад СНД канстатуюць, што камісіі забяспечаны сродкамі сувязі, аргтэхнікай, неабходным для арганізацыі галасавання абсталяваннем, прававой і метадычнай літаратурай. У памяшканнях УВК размешчана інфармацыя аб кандыдатах і парадку галасавання.

На думку Місіі, Цэнтральная і ніжэйшыя выбарчыя камісіі прымаюць неабходныя меры для падрыхтоўкі і правядзення выбараў на высокім арганізацыйным узроўні і ў дакладнай адпаведнасці з заканадаўствам краіны.

Місія адзначае, што агітацыйная кампанія праходзіць спакойна і арганізавана, у строгай адпаведнасці з патрабаваннямі выбарчага заканадаўства. На думку назіральнікаў ад СНД, кандыдатам створаны роўныя ўмовы для вядзення перадыбарнай агітацыі. Выбарчыя камісіі ўсіх узроўняў, сродкі масавай інфармацыі забяспечваюць усебаковае інфармацыйнае суправаджэнне выбарчай кампаніі.

Свае канчатковыя высновы і ацэнкі Місія адлюстroe ў падагульняльным дакуменце па выніках маніторынгу падрыхтоўкі і правядзення выбараў.

ШТО Ё СВЕЦЕ РОБІЦЦА

Эканоміка Вялікабрытаніі ўступіла ў рэцэсію

Эканоміка Вялікабрытаніі ўступіла ў рэцэсію пасля спаду на працягу двух кварталаў запар у другой палове мінулага года. Як адзначаецца ў справаздачы Нацыянальнай статыстычнай службы Вялікабрытаніі (ONS), у чвэртным квартале 2023-га валавы ўнутраны прадукт краіны ўпаў на 0,3 працента пасля скарачэння на 0,1 працэнта ў трэцім квартале, паведаміла «Сінхуа». Па словах дырэктара аддзела эканамічнай статыстыкі ОНС Ліз Мак'юз, усе асноўныя сектары эканомікі прадэманстравалі спад па выніках квартала, прычым у найбольш ступені рост затармазілі сферы апрацоўчай прамысловасці, будаўніцтва і алговага гандлю. Ужо каля двух гадоў у Вялікабрытаніі назіраецца стагнацыя эканомікі і высокая інфляцыя. Хатняя гаспадарка адчуваюць на сабе эканамічны ціск ва ўмовах крызісу кошту жыцця. Летам 2022 года ў краіне ўспыхнулі масавыя забастовы-

кі, і да гэтага часу працягваюцца спрэчкі бакоў адносна заробтнай платы.

У Паўднёвай Карэі запусцяць праграму падтрымкі бізнесу на \$57 млрд

Урад Паўднёвай Карэі прадставіў праграму падтрымкі бізнесу на 76 трыльёнаў вон (\$57 млрд). У прыватнасці, больш за 26 трлн вон будзе накіравана на падтрымку высокатэхналагічных галін, адзначаецца ў прэс-рэлізе паўднёва-карэйскай Камісіі па фінансавых паслугах (Financial Services Commission). Будзе створаны фонд стабілізацыі ладуўжкоў паставак, які дапаможа кампаніям дыверсіфікаваць імпорт, распрацоўваць альтэрнатыўныя тэхналогіі і закупляць сыравіну за мяжой. Дзяржаўны Korea Development Bank (KDB) выдзеліць 15 трлн вон для падтрымкі пяці буйных стратэгічных важных сектараў, у тым ліку паўправадніковай галіны і біятэхналогій. Яшчэ 15 трлн вон будуць накіраваны на падтрымку

сярдняга бізнесу. Банкі выдзеляць да 2,5 трлн вон на стварэнне фонду інвестыцый у такія прадпрыемствы, агульны памер фонду складзе 5 трлн вон. Акрамя таго, пяць буйных камерцыйных банкаў і KDB запусцяць праграму льготнага Kredyтавання сярдняга бізнесу на 6 трлн вон.

Больш за 60 чалавек сталі ахвярамі міжплемянных сутыкненняў у Папуа — Новай Гвінеі

У цэнтральным раёне Папуа — Новай Гвінеі ў выніку міжплемяннага сутыкнення загінулі сама меней 64 чалавекі, паведаміла TACC са спасылкай на выданне Papua New Guinea Post-Courier. У правінцы Энга адбылося ўзброенае супрацьборства плямёнаў. Як заявілі ў паліцыі, загінулыя збіраліся напасці на суседняе племя, але трапілі ў засаду. Канфліктуючыя бакі ўжывалі розныя віды аўтаматаў і вінтовак, помпавыя стрэльбы і агнястрэльную зброю саматужнай вытворчасці. Як паведаміла Australian Broadcasting Corporation, у канфлікце бяруць удзел 17 плямёнаў, летася ахвярамі сутыкненняў сталі 60 чалавек.

Парламенцкі дзённік

Скарачэнне злачыннасці, узмацненне нагляду па ўсіх напрамках і клопат пра гістарычную памяць

Генеральны пракурор Андрэй ШВЕД раскажаў аб выніках дзейнасці органаў пракуратуры

Сумеснае пасяджэнне Палаты прадстаўнікоў і Савета Рэспублікі, падчас якога заслухоўваецца інфармацыя генеральнага пракурора, — штогадовая парламенцкая традыцыя, закладзеная аб'юнеймай Канстытуцыяй. Парламентарыі з першых вуснаў даведаліся аб вырашэнні пытанняў, што знаходзяцца ў зоне кампетэнцыі органаў пракуратуры, задалі пытанні кіраўніку ведамства.

Фота: Іван Іванюк

І сенатары, і дэпутаты шчыльна супрацоўнічаюць з Генеральнай пракуратурай па самым шырокім коле пытанняў. Перш за ўсё, гэта датычыцца падрыхтоўкі і прыняцця заканадаўчых рашэнняў, накіраваных на ўмацаванне суверэнітэту і нацыянальнай бяспекі, грамадскай згоды і парадку, абарону правоў і законных інтарэсаў грамадзян. Яшчэ адным важным кірункам сумеснай дзейнасці парламента і органаў пракуратуры з'яўляецца работа са зваротамі грамадзян і юрыдычных асоб: многія пытанні, з якімі выбаршчыкі ідуць да парламентарыяў, патрабуюць пракурорскага ўмяшання.

Нізкі ўзровень пагроз ад злачыннасці

Свой даклад Андрэй Швед пачаў з характарыстыкі крымінагеннай сітуацыі. У выніку прынятых мер у краіне забяспечана стабільная абстаноўка. Колькасць зарэгістраваных летась злачынстваў у параўнанні з 2022 годам скарацілася на 3,6 %. Узровень злачыннасці мінімальны за апошнія пяць гадоў.

Як падкрэсліў генеральны пракурор, дзякуючы скаардынаванай працы праваахоўных і іншых дзяржаўных органаў, Беларусь была і застаецца бяспечнай краінай, што не моцць нават адмаўляць нашы ворагі на Захадзе. «Так, адзін з сусветных лідараў у галіне аказання кансультацыйных паслуг у сферах бяспекі і аховы здароўя прызнае, што ўзровень пагроз ад злачыннасці, у тым ліку ў палітычнай сферы, у нашай краіне з'яўляецца нізкім, — удакладніў ён. — Па гэтым паказчыку Беларусь знаходзіцца ў адным шэрагу з большасцю краін Заходняй Еўропы».

Аб гэтым сведчыць зніжэнне колькасці асоб, якія загінулі ад злачынстваў. Менш зарэгістравана забойстваў, фактаў прычынення цяжкіх цялесных пашкоджанняў, згвалтаванняў, разбояў, рабаванняў і крадзяжоў, а таксама злачынстваў, звязаных з хатнім гвалтам. Зменшылася колькасць і асабліва цяжкіх злачынстваў, у асноўным за кошт зніжэння збыту наркатыкаў. «Органы ўнутраных спраў арыентаваны ў першую чаргу на выяўленне і спыненне дзейнасці буйных збытчыкаў, — звярнуў увагу кіраўнік ведамства. — У выніку колькасць канфіскаваных наркатычных сродкаў, псіхатропных рэчываў узрасла ў 4,5 раза. Аднак узровень наркатызацыі грамадства не дае падстаў для самаза-спакаення. У мінулым годзе зарэгістравана 508 выпадкаў атручэння наркатыкамі і 82 факты смерці ад перадазіроўкі».

Што датычыцца злачынстваў, звязаных з інфармацыйнымі тэхналогіямі, у найбліжэйшы час будучы разгледжаны пытанні аб неабходнасці дапрацоўкі бізнес-працэсаў, звязаных з выдачай алайн-крэдытаў, а таксама прыняцця дадатковых мер па супрацьдзеянні кіберзлачынствам. Вядзецца работа па інфармаванні грамадзян аб спосабах падману і недапушчальнасці прадстаўлення трэціх асобам персанальных даных, у тым ліку даных банкаўскіх карт.

Трагедыі з дзецьмі, якія ўзрушылі грамадства

Знізілася і колькасць злачынстваў, учыненых непаўналетнімі або пры іх саўдзеле. У асноўным дзеці здзяйснялі крадзяжы, хуліганствы, махлярствы, угонны транспартныя сродкаў, займаліся незаконным абаротам наркатыкаў. У той жа час узрасла колькасць непаўналетніх, якія пацярпелі ад злачынстваў супраць палавой недачыальнасці.

У цяперашні час судом разглядаецца крымінальная справа ў дачыненні да выхавальца Шумлінскага дзіцячага садка № 1, які на працягу 16 гадоў неаднаразова здзяйсняў у дачыненні да малалетніх гвалтоўныя дзеянні сексуальнага характару. Пацярпелымі ад злачынстваў прызнаны 166 асоб. Таксама расследаецца крымінальная справа па факце бяздзейнасці загадчыцы дадзенага дзіцячага садка, якая ігнаравала шматлікія скаргі бацькоў на падазроныя паводзіны выхавальца.

Па словах Андрэй Швед, прычынамі і ўмовамі, якія садзейнічаюць учыненню злачынстваў адносна непаўналетніх, з'яўляюцца неналежная работа дзяржаўных органаў і ўстаноў па своечасовым выяўленні прыкмет сямейнага няшчасця, устараненне неспрыяльнай для дзяцей абстаноўкі, а таксама прыняцце камісіямі па справах непаўналетніх незаконных і неабгрунтаваных рашэнняў аб вяртанні дзяцей у сям'ю. Часам гэта прыводзіць да непараўняўных наступстваў.

Агучыў генпракурор і канкрэтны прыклад. «Прычынамі і ўмовамі учынення забойства бацькамі трохгадовага Сямёна Таратугі ў тым ліку сталі абьякавасць і фармалізм дзейнасці дзяржаўных органаў па прафілактыцы сямейнага няшчасця, — канкрэтызаваў ён. — Сямён выхоўваўся ў шматдзетнай сям'і, дзеці якой на працягу больш чым двух гадоў неаднаразова пры-

знаваліся тым, што знаходзяцца ў сацыяльна небяспечным становішчы, якія маюць патрэбу ў дзяржаўнай абароне. Бацька прычынаў дзіцяці цялесныя пашкоджанні. Сямён неаднаразова шпіталізаваўся па ўстаноў аховы здароўя, у тым ліку з прыкметамі зніжэння арганізма. Пры гэтым камісія па справах непаўналетніх меры па абароне правоў дзіцяці і звароце ў суд з іскам аб пазбаўленні бацькоў бацькоўскіх правоў не прымалася. У выніку бацькі ў стане алкагольнага ап'янення пабілі дзіця, з-за чаго яно памерла». Нагадаем, сужэнцы асуджаны за забойства малалетняга з асаблівай жорсткасцю. Муж прысуджаны да смяротнага пакарання, жонка — да 25 гадоў пазбаўлення волі.

Андрэй Швед агучыў яшчэ адзін рэзанансны выпадок, які на мінулым тыдні ўскалыгнуў грамадскасць. Трагедыя адбылася ў Оршы, маці забіла чашчэрых уласных дзяцей ва ўзросце ад года да дзесяці. У цяперашні час Генеральная пракуратура вядзе расследаванне гэтага шакавальнага факта, таму пакуль без падрабязнасцяў.

Карупцыянерам — па заслугах

Вялікую работу Генеральная пракуратура праводзіць і ў сферы барацьбы з карупцыяй. Колькасць улічаных карупцыйных злачынстваў летась узрасла. Значна больш выяўлена фактаў хабарніцтва. Як звярнуў увагу Андрэй Швед, з аднаго боку, гэта вынік работы праваахоўных органаў, з іншага — відавочны недахоп ў перападраўнай дзейнасці дзяржаўных органаў і арганізацый. Найбольша колькасць карупцыйных злачынстваў учынена ў сферах прамысловасці, сельскай гаспадаркі, гандлю і транспарту. Да адказнасці прыцягнуты 924 асобы, 17 з іх займалі адказныя пасады.

«Многія кіраўнікі самаўхіліліся ад выканання функцый па папярэджанні карупцыі, а ў шэрагу выпадкаў самі выступалі арганізатарамі злачыннай дзейнасці і ўцягвалі ў яе падначаленых, — заўважыў генпракурор. — Напрыклад, генеральны дырэктар ААТ «Бабушкіна крынка» сумесна са службовымі асобамі дзяржаўных прадпрыемстваў і прыватных камерцыйных структур на працягу больш чым трох гадоў удзельнічаў у злачыннай дзейнасці, звязанай з пастаўкамі ў Расію малочнай прадукцыі па заніжаных цэнах, ухіленнем ад выплаты падаткаў і вывадам грошай за мяжу».

За экстрэмізм — юргорстка адказнасць

Органы пракуратуры працягваюць работу і па супрацьдзеянні экстрэмізму. Прымаюцца меры па актывізацыі раскідання і рассядання злачынстваў экстрэміскай скіраванасці. У выніку прынятых мер колькасць такіх злачынстваў у мінулым годзе скарацілася ў два разы. У суд накіравана звыш тысячы крымінальных спраў гэтай катэгорыі. Пракурорамі падтрымана дзяржаўнае абвінавачанне па крымінальных справах аб экстрэмізме ў адносінах да паўтары тысячы асоб.

Самым строгім мерам адказнасці падвергнуты арганізатары злачынстваў экстрэміскай скіраванасці, а таксама асобы, асуджаныя за ўчыненне актаў тэрарызму. «Адносна арганізатараў і ўдзельнікаў экстрэмісцкіх структур, якія хаваюцца за межамі нашай краіны, вядзецца спецыяльная вытворчасць, — удакладніў Андрэй Швед. — Яна прыменена да 31 асобы. Агульны тэрмін пакарання ім у выглядзе пазбаўлення волі вызначаны судом больш як на 425 гадоў».

Ад бяспекі і медыцыны да АПК

Пракурорскія работнікі ажыццяўляюцьгляд над усімі сферамі дзейнасці. У прыватнасці, адзначаецца зніжэнне колькасці злачынстваў у войсках. Што датычыцца папярэдняга следства і дасягнення, адменены амаль 2,5 тысячы незаконных рашэнняў аб прыпыненні і спыненні расследавання, унесена больш за 2700 актаў нагляду, да адказнасці прыцягнуты больш за 6000 службовых асоб.

Асабліва ўвага ўдзяляецца прадукцыйнаму гібелі грамадзян ад знешніх прычын. Кансалідацыя намаганняў суб'ектаў прафілактыкі ў 2023 годзе дазволіла знізіць колькасць пажараў амаль на 5 %. Колькасць загінулых на пажарах грамадзян зменшылася больш як на 100 чалавек. Амаль на трэць знізілася колькасць загінулых, якія знаходзіліся ў стане алкагольнага ап'янення. Разам з тым вынікі пракурорскіх праверак сведчаць аб існуючых недахопах у прафілактыцы супрацьпажарнай бяспекі.

На пастаянным кантролі Генеральнай пракуратуры знаходзіцца тэма бяспекі дарожнага руху. Летась скарацілася колькасць зарэгістраваных дарожна-транспартных здарэнняў. Зменшылася колькасць загінулых і параненых у ДТЗ. Зменшылася колькасць ДТЗ, у якіх траўміраваны дзеці. Разам з тым на 9 % узрасла колькасць аварыяў на дарогах, у якіх траўміраваны дзеці.

Як адзначыў генеральны пракурор, нягледзячы на меры, што прымаюцца, узровень вытворчага траўматызму ўзрос на 4 %. «Разам з тым колькасць загінулых на вытворчасці знізілася на 11 %, — удакладніў ён. — Па віне наймальніку траўміравана 430 работнікаў, кажны чварцты. Большасць атрымалі траўмы па уласнай

неасцярожнасці. Пераважна выпадкі траўміравання мелі месца ў сферах сельскай гаспадаркі, транспарту і будаўніцтва».

Па даручэнні кіраўніка дзяржаўных органаў пракуратуры ў 2022—2023 гадах праведзена маштабная праверка ў сферы аховы здароўя. Наглядныя мерапрыемствы закралі звыш тысячы ўстаноў аховы здароўя рознага ўзросту. Устаноўлены сістэмныя недахопы, звязаныя з незабеспячэннем даступнасці і якасці медыцынскай дапамогі ў сельскай мясцовасці, правядзеннем дыспансерызацыі насельніцтва, ранняй дыягностыкай анкалагічных захворванняў, лекамі. У цэлым застаюцца актуальнымі пытанні забеспячэння якаснай і даступнай медыцынскай дапамогі ў сельскай мясцовасці, таксама не вырашана кадравая праблема.

На пастаянным кантролі застаецца і выкананне даручэнняў Прэзідэнта па прадукцыйнаму падзяжжывелі ў сельгасарганізацыях. Комплекс мер, якія прымаюцца органамі пракуратуры, дазволіў скараціць колькасць выпадкаў утойвання падзяжжывелі ў мінулым годзе па дадзеным фактах узбуджана ў два разы менш крымінальных спраў. «Бягучая сітуацыя нам не дазваляецца самасупакоіцца і расслабіцца, — падкрэсліў Андрэй Швед. — Мы і далей будзем рэагаваць на кожны такі факт, у тым ліку звязаны з фальсіфікацыяй вынікаў дзейнасці сельгаспрадпрыемстваў».

Захаванне гістарычнай прайды і памяці

Спыніўся генеральны пракурор і на расследаванні крымінальнай справы аб генацыдзе беларускага народа, які працягваецца. Ён раскажаў, што ў цяперашні час дапытана звыш 18 тысяч сведак, каля васьмі тысяч з якіх з'яўляліся вязнямі лагераў смерці. Дадаткова ў ходзе расследавання выяўлена звыш трох тысяч сёл і вёсак, якія поўнацю або часткова былі знішчаны нямецка-фашысцкімі акупантамі. Устаноўлена 180 раней невядомых месцаў масавага знішчэння і пахавання ахвяр генацыду, у 43 з іх у мінулым годзе праведзены раскопкі. Сёлета правядзена правядзенне пошукавых мерапрыемстваў амаль у 30 месцах.

Па ініцыятыве Генеральнай пракуратуры ў Крымінальна-працэсуальны кодэкс унесены змяненні, якія даюць магчымасць весці вытворчасць па крымінальных справах аб злачынствах, якія не маюць тэрміну даўнасці, у дачыненні да памерлых асоб. Акурат у цяперашні час Вярхоўны Суд разгляда першую ў гісторыі суверэннай Беларусі крымінальную справу аб генацыдзе — у адносінах да карніка Уладзіміра Катрука, які вінаваты ў гібелі жыхароў Хатыні і іншых населеных пунктаў.

Звяршаючы даклад, Андрэй Швед адзначыў, што ў мінулым годзе органы пракуратуры выканалі пастаўлены перад імі заданні і накіраваны на павышэнне эфектыўнасці сваёй дзейнасці.

Вераніка КАНОТА.

Як Горы сталі сталіцай сыраварэння

Дэпутат Горскага сельсавета Краснапольскага раёна і адначасова раённага Ірына АЛЯКСЕЕНКА працуе ў Горах загадчыцай ФАПА. Работы хапае, але, як чалавек неаб'яквы і ініцыятывы, яна апошнія 14 гадоў была паглыблена ў грамадскую дзейнасць. Выпрабавала сябе ў якасці народнага абранніка ўсіх узроўняў, пачынаючы ад мясцовага і заканчваючы абласным. Тэрмін яе дэпутацкай дзейнасці заканчваецца, і яна з пачуццём выкананага доўгу сведчыць: час быў патрачаны не дарма.

Яе прычыны: пачні з сябе, астатнія падцягнуцца.

— Я, калі зразумела, што на нашай вуліцы неяк нятульна і шэра, пачала з таго, што навяла прыгажосць каля свайго дома, — усміхаецца Ірына. — А праз два дні мой прыклад ужо распаўсюдзіўся па вуліцы. Нічога новага не прыдумала. Толькі скарысталася народнай мудрасцю: хочаш гагоцьці пераканаць, пакажы прыклад. Зрабіў прыгожую агароджу, назаўтра сусед сабе не горшую паставіць. Калі чалавек бачыць, што сапраўды гэта добра і радуе око, абавязкова адраэгуе.

За 14 гадоў дэпутацкай дзейнасці зроблена шмат карысных спраў. Гэта не ўлічваючы абавязковыя заўсёды рэзаванні на перагарэлых лямпачках, стыхійныя звалі, непачышчаныя вуліцы або непакашаныя абочыны — для дэпутата такія пытанні — звычайная справа. Як і дзейнасць па навадзненні парадку на зямлі, стварэнне для насельніцтва камфортных умоў пражывання.

Па-сапраўднаму бурнае грамадскае жыццё прыпала на перыяд практычнай дзейнасці. У 2017 годзе ў Горах утварылася ініцыятывная група, якая шмат чаго зрабіла ў самазаятнай дзейнасці.

— Пачыналі з вырошчвання агародніны, — расказвае народная абранніца. — У сельскай мясцовасці гэта заўсёды запатрабавана. Кожную явасну прадпрымальнікі прыязджалі і на «ўра» гандлявалі расадамі і саджанцамі. Мы вырашылі заняць гэтую нішу. Шмат праходзіла адукацыйных семінараў, уцягваліся розныя катэгорыі насельніцтва. Да нас падключыліся каля 15 грамадзян.

У Горах наогул жывуць вельмі працавітыя людзі. Шмат хто карова трымае. І Ірына Аляксеевна разам з папличнікамі прапанавала заняцкае сыраварствам. На той час ужо Слаўгарад грэміў гэтай дзейнасцю, скептыкі сумняваліся, што дасягнуць у гэтым кірунку нейкіх вынікаў. Але дэпутат верыла, што атрымаецца не горш. І насельніцтва будзе пры рабоце. Тых, хто яе падтрымаў, не памыліліся.

— Запразалі дасведчаных людзей, праводзілі семінары, трэнінгі, — успамінае яна, як усё пачыналася. — Справа стала наладжвацца. Ездзілі вышчыцца сыраварства ў Чэрыкаўскі і Слаўгарадскі раёны, свае традыцыі адраджалі. «Камунгас» нам выдзелілі былы будынак КБА, мы там размясцілі

«Цэнтр сыраварства і сельскага маркетынгу». Сталі кліенцкую базу пашыраць, грошы зарабляць. Сёння нашы сыравары вядуць свае старонкі ў сацыяльных сетках і без заказаў не застаюцца. А ў мяне серца радуецца, што я і мая каманда не падвялі зямлякоў.

Ірына Аляксеевна ўзначаліла жаночы кааператыв сыравараў «Горская скарбніца» і шмат чаго здзейсніла на яго карысць. Рабіла дэпутацкія запыты ў раён, каб падкармілі пашу, дзе каровы горскай пасуцца. І там, вядома, адгукнуліся. Сёння кааператывы грэмцяць на ўсю вобласць. Пазалетаўся яго наведваць старшыня Магілёўскага аблвыканкама Анатоль Ісачанка і быў задаволены дзейнасцю актывістаў удзельніц.

Дэпутатка заўсёды падтрымлівала тых справы, што звязаны з захаваннем народных традыцый, блізка і дарагія сэрцу яе зямлякоў.

Разам яны пасадзілі асеневы гай, аднавілі крынічку і адраджалі нават народнае свята «Дзесятуха».

— Яно толькі ў нас праводзіцца, — запэўнівае суразмоўніца. — Калі добраўпарадкавалі крынічку, правялі тут свята ўраджка. Весела і шматлюдна атрымалася. Майстры падцягнуліся — нехта вышчыўкай займаецца, нехта — вязаннем, а адна жанчына робіць незвычайна прыгожыя шалі. Усё гэта попытам карыстаецца. Народ яшчэ і падзарабіць змог. Вось мы і вырашылі працягнуць традыцыю. Гэта свята ў нас адзначаецца ў дзясятую пятніцу пасля Вялікадня. Шмат народу збіраецца, песні спяваем, гандлюем, жыццю радуемся.

У 2019 годзе дэпутатка пашчасціла трапіць у групу такіх жа, як яна, апантаных у добрым сэнсе слова сялянскіх і з'ездзіць у Еўропу для пераймання вопыту. Там яе захапіла адна ідэя, і яна прапанавала

аднаўскоўцам рэалізаваць яе на сваёй тэрыторыі.

— У Горах была пустая пляцоўка, дзе калісьці будынак знеслі, і мы яе акультурылі, — расказвае суразмоўніца. — Пасадзілі парк друдаў — 22 дрэвы, якія сімвалізуюць чатыры стыхіі — ваду, агонь, паветра, зямлю. У нас там кедр расце, ядловец, туі. Некаторыя рэдкія дрэвы падарылі старшыня Краснапольскага райсавета Анжэліка Гоман, экс-дэпутат парламента Таццяна Кананчук.

З доўгай спраў, пра якія ўспомніць не сорамна, і стварэнне самітарных умоў на берэзе Палужскага вадасховішча, дзе кожнае лета размяшчаюцца дзіцячыя аздараўленчыя лагеры. Гэта была адна са шматлікіх грамадзянскіх ініцыятыв, якую падтрымаў Глобальны экалагічны фонд. Падчас яе былі пабудаваны душавыя кабіны, сталы, прыбыральні. Усё гэта зрабіла жыццё дзяцей і іншых адпачывальнікаў больш зручным і камфортным.

— Калі б мы ўсё гэта рабілі з-пад палкі, нічога б не атрымалася, — пераканана Ірына Аляксеевна. — Мы ж гарэлі, калі браліся за справу, быў нейкі кураж і жаданне зрабіць усё на найвышэйшым узроўні. У мяне ёсць пачуццё задавальнення ад таго, што дэпутацкую місію я выконвала не фармальна. Спадзяюся, мае паслядоўнікі зрабюць для сваёй малой радзімы і наогул краіны не менш добрых спраў.

Нэлі ЗІГУЛЯ.

Фота з архіва гераніі.

У СЕЛЬСКАГА САВЕТА НЯМАЛА ПАМОЧНІКАЎ

Сваю дэпутацкую дзейнасць старшыня Нязбодзіцкага сельскага Савета Свіслацкага раёна Марыя КАЧКО пачала амаль вярце стагоддзя таму. І ўвесь гэты час яе жыццё было непарыўна звязана з малюнічай мясцовасцю на

ўскрайку Белавежскай пушчы. Але не толькі хараво прыроды прывабіла сюды жанчыну. Перш за ўсё яе клопаты былі скіраваны на тое, каб жыхары беларускай глыбінкі не адчувалі сябе адарванымі ад «вялікай зямлі».

Сёлета Марыя Фёдаруна прыняла рашэнне сысці са сваёй кляпатлівай пасады. «Няхай маладыя папрацуюць, новыя ідэі ўвасабляюць», — заўважае яна ў гутарцы. Магчыма, здольнасці старшыні яшчэ прыносяць карысць на іншым участку работы, а вось на якім, жанчына пакуль не бярэцца афішываваць. Адно можна сказаць — яна па спецыяльнасці педагог межных моў і пачынала свой працоўны шлях менавіта ў сферы адукацыі. З цягам часу актывіўную настаўніцу заўважылі і абралі дэпутатам сельскага Савета. З таго часу яна вось ужо 24 гады ўзначальвае сельскі Савет і сельвыканкам.

Марыя Фёдаруна не тоіць: працаваць цяпер хоча і складана, але заўважны вынік. У сельскага Савета няма ла памочнікаў. Па-першае, гэта сельскі дэпутацкі корпус, у склад якога ўваходзяць 11 чалавек. Усе яны неаб'яквыя дзяціны сваёй малой радзімы. Гэта працоўнікі сельскага сапардачай, медыцынскай галіны, сферы абслугоўвання, прадстаўнікі вайсковых часці.

Асабліва плённым у рабоце сельскага Савета выдзяляюцца мінулы год. На сесіях і пасяджэннях сельвыканкама было разгледжана каля 70 надзённых пытанняў. Гэта і добраўпарадкаванне населеных пунктаў, і знос пустых і старых дамоў, і прафілак-

тыка правапарушэнняў, і пытанні зямельнага заканадаўства, і ўдасканалванне медыцынскай дапамогі, і шэраг іншых праблем.

Другім важным звязном Марыя Фёдаруна лічыць органы тэрытарыяльнага грамадскага самакіравання, ці, папросту кажучы, старастаў. Іх па сельскім Савеце абрана 14 — па колькасці вёсак. А ўсяго на тэрыторыі Нязбодзіцкага сельсавета пражывае крыху больш за 800 чалавек. Як правіла, стаж дзейнасці старастаў даволі працяглы. Гэта людзі, якія карыстаюцца заслужаным аўтарытэтам у насельніцтва, яны ў курсе патрэб аднаўскоўцаў, гатовы своечасова паведаміць аб праблемах.

— Старасты не толькі інфармуюць сельскія ўлады, але і прапануюць выра-

шэнне тых ці іншых пытанняў. Напрыклад, па арганізацыі дзейнасці гандлёвых аб'ектаў, бытавога абслугоўвання, устаноў адукацыі, ФАПАў. Пры дапамозе старастаў мы сфарміравалі банк даных грамадзян сталага ўзросту, якія на зымовы час едуць да сваіх дзяцей ці сваякоў. Таксама нашы старасты трымаюць пад увагай адзіночкі людзей, тэлефонаў іх ім штодзень альбо заходзяць іх праведзець. Цяпер у сельскім Савеце амаль 250 чалавек сталага ўзросту пражываюць адны, — расказвае Марыя Качко.

Яна зазначае, што тут, як і паўсюдна ў Беларусі, ушаноўваюць памяць ахвяр Вялікай Айчыннай вайны. На тэрыторыі сельсавета шэсць памятных месцаў, дзе пахаваны байцы і мірныя жыхары, у тым ліку настаўнікі

і камсамольцы, расстраляны падчас нямецкай акупацыі. Памятны знак устаноўлены і на месцы гібелькі экіпажа савецкага самалёта ў аграгарадку Грынкі. Штогод жыхары сумесна з сельскім актывам праводзяць касметычны рамонт і прыборку тэрыторыі. Летас на рамонт помніка загінулым землякам у вёсцы Стокі выдаткавана сем тысяч рублёў.

Звычайна работа мясцовага органа ўлады вызначаецца па тым, як выглядае населены пункт. Для Марыі Фёдаруны гэта пытанне ў ліку прырытэтных. Таму для сезонных работ наймаецца рабочы, які абкошвае тэрыторыю, а таксама займаецца вырубкай кустоў і аварыйных дрэў. Між тым і самі жыхары, лічыць старшыня, не павінны заставацца ўбока. Напрыклад, летас выдана 35 прапісаных аб навадзненні парадку на сваіх сядзібах. У кожнай вёсцы праведзены сходы, на якіх разглядаліся пытанні павышэння адказнасці за стыхійныя смятнікі. Вядуць і барацьбу з сумнікам, яго выдалілі на плошчы ў

27 гектараў. Ліквідавалі 11 несанкцыянаваных смятнік, адрамантавалі і пафарбавалі агароджы. Дарэчы, на тэрыторыі сельсавета закрыты ўсе міні-палігоны, а вываз смецця ажыццяўляецца ў адпаведнасці з дагаворам.

Апошнім часам набыла актуальнасць і значна актывізавалася работа з пустымі дамамі. Гэтым спрыяе і нарматыўная база, якая пастаянна ўдасканальваецца. У Свіслацкай глыбінцы колькасць такіх дамоў расце. Напрыклад, у Нязбодзіцкім сельсавеце яны складаюць амаль 60%. Значная частка такіх дамоў мае нашчадкаў-уласнікаў і даглядаецца. Безгаспадарчыя сядзібы ўносяцца ў рэестр і разбіраюцца. За апошнія 15 гадоў іх знесена больш за сотню. У мінулым годзе ва ўласнасць сельвыканкама перададзена сем жылых пустых дамоў, пяць прададзены за адну базавую велічыню.

Не забываюць у сельскім Савеце і пра вольны час. Мясцовы тэатр-студыя «Карагод» радуе сваімі творчымі праграмамі і сваіх

жыхароў, і навакольных. Яны выступаюць на розных знакавых імпрэзах і фестывалях раёна і вобласці з гульні-забавай «Вясковая аптэка». Вядзецца работа па адраджэнні беларускіх нацыянальных страў, вынік якой прадстаўлены падчас вясковскага свята. Сельскі Савет такія ініцыятывы заўсёды падтрымлівае.

Вясковая ўлада на чале з Марыяй Качко дае аб тым, каб гэты куток Свіслацкага краю і надалей развіваўся. І такія перспектывы ёсць. Абудована гэта яшчэ тым, што на тэрыторыі сельскага Савета знаходзіцца частка нацыянальнага парку «Белавежская пушча» з унікальнай флорай і фаўнай. Гэта вабіць сюды турыстаў. У сваю чаргу, мясцовыя аграздзібы прапануюць ім камфортны адпачынак. Іх на тэрыторыі сельсавета шэсць. Па словах Марыі Фёдаруны, назіраецца асаблівы інтарэс грамадзян да адпачынку ў традыцыйных вясковых дамах.

Маргарыта УШКЕВІЧ.

Фота старшыні Нязбодзіцкага сельсавета.

І гонар, і вялікая адказнасць

«Заўсёды адчувала сябе побач з выбаршчыкамі»

Валянціна БЕГЕБА, дэпутат Палаты прадстаўнікоў Нацыянальнага сходу Рэспублікі Беларусь па Пінскай выбарчай акрузе № 15:

— Вядома, для дэпутата парламента самай галоўнай справай з'яўляецца работа над законамі, іншымі словамі законатворчая дзейнасць. Толькі ў 2023 годзе можна гаварыць пра 16 пасяджэнняў Палаты прадстаўнікоў, у якіх я прыняла ўдзел, пра 57 законапраектаў, прынятых у першым чытанні, 58 — у другім, у адным чытанні — 49, у тым ліку па ратыфікацыі міжнародных дагавораў, пагадненняў — 47, у двух чытаннях прыняты тры законапраекты. Але гэта калектыўная праца. З яе вынікамі можна падрабязна азнаёміцца на электронных рэсурсах парламента.

толькі асабістыя прыёмы, прамыя лініі, пісьмовыя і вусныя звароты, якія давалася разглядаць. Хоць пералічанае таксама надзвычай важна. Кожны са зваротаў быў разгледжаны, іх аўтары атрымалі адказы, многае ўдалося вырашыць аператыўна.

На працягу склікання імкнулася заўсёды быць у курсе спраў сваёй акругі. Пры першай магчымасці ўдзельнічала ў рабоце сесій райсавета, у пасяджэннях райвыканкама. А яшчэ ішла ў навучальныя ўстановы, працоўныя калектывы, гаварыла з людзьмі. Вось, скажам, у нас, на Піншчыне, асабліва «баліць» тэма мінулай вайны. Страшныя падзеі адбываліся, калі гэты край аказаўся пад акупацыйнай нямецка-фашысцкіх захопнікаў. Яны ўчынілі сапраўды тэрор мірнага насельніцтва і генацыд біблейскіх

сцерці памяць пра загінулых ды нявінна забітых і не дапусціць паўтору чорных старонак гісторыі мінулага. Лічыла сваёй святой справай удзельнічаць ва ўсіх памятных мерапрыемствах. А яшчэ надзвычай важнай была размова на пазначаную тэму з маладымі людзьмі ў розных аўдыторыях. Размаўляла і бачыла водгук у іх вачах, адчувала, што зерне трапляе на добрую глебу. Зноў і зноў прыходжу да высновы, што ў нас добрая моладзь, з ёю трэба гаварыць на роўных, не бяцка любячы пытанню, у тым ліку і вострых. І гэта абавязак дэпутата любога ўзроўню.

Абавязкова трэба бываць там, дзе жывуць выбаршчыкі, асабліва калі гаворка ідзе пра сельскую акругу. У мінулым годзе мне давялося займацца пытаннем гандлёвага абслугоўвання малых населеных пунктаў раёна. Яшчэ раней ад грамадзян паступалі звароты-скаргі на недастатковы асартымент аўтакрам, на тое, што не заўсёды дакладна вытрымліваўся графік прыезду. Не раз даводзілася ўзімаць гэтыя пытанні на розных узроўнях. Добра, што сітуацыя памяншалася. Калі мы выехалі з кіраўніцтвам гандлёвай арганізацыі ў вёскі мінулай вясной, то пачулі ад людзей словы падзякі. Ды і на свае вочы ўбачылі прыстойны асартымент магазінаў на колах. З вяскоўцамі гаварылі таксама пра розныя аспекты жыцця. Асабліва сёння хвалюць людзей медыцынскае абслугоўванне, добра, што ў гэтым пытанні вялікіх наракненняў не было. Амаль усе жыхары невядзкіх вёсак гаварылі аб міры як самай галоўнай каштоўнасці цяперашняга часу.

Думаю, што для дэпутата надзвычай важна ведаць і адчуваць, чым жывуць выбаршчыкі ў акрузе.

Запісала Святлана ЯСКЕВІЧ.
Фота сайта газеты «Пінскі веснік».

Своечасова дапамога, падстаўленае плячо, сумленне, цяргленне, разуменне, неабыхавасць да людзей, да жыцця ў сваёй вёсцы, раёне, вобласці, краіны ў цэлым... Без гэтага не можа адбыцца дэпутат, пераканана жыхарка Светлагоршчыні Таццяна СТУКАЧ.

Дырэктар Дубровскай сярэдняй школы, дэпутат Светлагорскага райсавета Таццяна СТУКАЧ ушаноўвае вясцоўцаў падчас Дня вёскі ў Дуброве.

Таццяна Іванаўна — дэпутат Светлагорскага раённага Савета дэпутатаў.

У свой час была абрана дэпутатам у сваім сельсавеце, і вось ужо чатыры скліканні — у раённым Савета дэпутатаў.

Па сваёй асноўнай дзейнасці народная абранніца — педагог. Таццяна Іванаўна ўсё сваё жыццё прысвяціла рабоце з вясковымі дзецьмі. Хутка 19 гадоў, які яна працуе на пасадзе дырэктара ясляў-сада — сярэдняй школы ў аграгарадку Дуброва. Выхоўваецца і вучыцца тут 118 дашкалят і школьнікаў. Гэта дзеці не толькі з Дубровы, але і з сямі суседніх вёсак.

Родны населены пункт Таццяны Іванаўны, дарэчы, — адзін з буйных у раёне. Тут жыве амаль 500 чалавек. На тэрыторыі — амбулаторыя, Дом культуры, бібліятэка. Аграгарадок — цэнтр буйнога гаспадаркі «Дубрава-Агра», дзе працуе шмат мясцовых жыхароў.

— Асноўная праца і як дэпутата, і як кіраўніка ўстановы адукацыі — гэта ў тым ліку клопат пра сем'і, узаемадзеянне з усімі дзяржурстановамі на вёсцы, кіраўніцтвам гаспадаркі. Разам выступае з ініцыятывамі і прымае непасрэдна ўдзел у іх ажыццяўленні. Працуем і вырашаем усе хвалючыя пытанні. Не ўсё, безумоўна, удаецца хутка і станоўча вырашыць, але мы імкнемся, не застаёмся раўнадушнымі да праблемных сітуацый, — адзначае Таццяна Стукач.

Дэпутат з радасцю знае, што цяпер у абласную праграму па добраўпарадкаванні дарог уключаны іх аграгарадок Дуброва. Як і сацыяльнае значэнне для мясцовых жыхароў пытанне, якое, безумоўна, хвалюць людзей, і дэпутаты звяртаюць на гэта ўвагу. Раней з удзелам дэпутата ў Дуброве вырашалі пытанне водаабеспячэння. Яно пакуль не вырашана на 100%, але пабудавана і ўведзена ў эксплуатацыю станцыя абезжалезвання, і якасць вады палепшылася.

У Таццяны Стукач — багаты вопыт работы і ў складзе аглядалных камісій на тэрыторыі свайго сельсавета. Даваўся ёй разбірацца і ў асабістых зваротах людзей, калі была патрэбна падтрымка, дапамога, у тым ліку сацыяльная, шматдзетным сем'ям, адзіночным пенсіянерам.

Таццяна Іванаўна гадвае, што за амаль 15 гадоў дзейнасці ў якасці дэпутата райсавета плён працы вялікі.

— Зроблена шмат, безумоўна, не толькі мною асабіста, але і пры падтрымцы многіх калег-дэпутатаў, нашых мясцовых жыхароў. Гэта і добраўпарадкаванне, развіццё сацыяльна значнай інфраструктуры, удзел ва ўсіх рэспубліканскіх, абласных, раённых акцыях, арганізацыя і правядзенне мноства мерапрыемстваў. Адзін з прыкладаў — штогод, вось ужо на працягу больш чым дзесяці гадоў, мы ў Дуброве арганізоўваем святы вёскі, — падзялялася дэпутат.

Менавіта Таццяна Іванаўна выступіла ініцыятарам правядзення такога надзвычай папулярнага мерапрыемства срод свайго землякоў.

— Свята вёскі адзначае сапраўды масава. Прыязджаюць, збіраюцца і былыя, і сённяшнія жыхары аграгарадка. Далучаюцца і ўсе нашы сацыяльныя ўстановы: школа, амбулаторыя, Дом культуры, бібліятэка і калектывы нашай гаспадаркі. Ушаноўваем вясцоўцаў, якія паказваюць сябе ў працы, вылучаюцца актыўнай грамадскай работай на карысць роднай вёскі. Штогод аб'яўляем шмат самых розных намінацый, узнагароджваем людзей. Ушаноўваем, у тым ліку, працоўныя дынастыі землякоў, якія працуюць ва ўсіх сферах, — шчыра дзякуе дэпутат вясцоўцам, што яны падтрымліваюць гэту традыцыю.

Наталія КАПРЫЛЕНКА.
Фота газеты «Светлагорскія навіны».

У Палаце прадстаўнікоў з'яўляюся намеснікам старшыні камісіі па пытаннях экалогіі, прыродакарыстання, чарнобыльскай катастрофы. Давялося працаваць у складзе камісій, дэлегацый, рабочых груп. І ў гэтым кірунку зроблена нямала. Але зараз хачу сказаць пра іншае: увесць свой дэпутатскі тэрмін я адчувала цесную сувязь з акругай, з маімі выбаршчыкамі. Маю на ўвазе не

маштабаў. Дастаткова сказаць, што на Піншчыне было забіта больш людзей, чым пражывала ў горадзе да вайны. Паводле найноўшых даследаванняў, у рэгіёне карнікімі знішчана каля 72 тысяч людзей розных нацыянальнасцяў, у тым ліку ваеннапалонных. Сёння гэтаму ваеннаму злачынству беларускай дзяржавы ўдзяляецца асабліва ўвага. Наш агульны абавязак — не дазволіць

НА КАРЫСЦЬ ЛЮДЗЕЙ І МАЛОЙ РАДЗІМЫ

На працягу 14 гадоў Ніна Антонаўна ПУЧЫНСКАЯ з'яўляецца старшыняй Браслаўскага раённага Савета дэпутатаў, прыкладна столькі яна сумесна са старшынямі сельсаветаў займаецца добраўпарадкаваннем населеных пунктаў раёна.

На Браслаўшчыне дзе-вяць сельскіх Саветаў, на карце раёна каля 600 населеных пунктаў. Тэндэнцыя вымірання вёсак, як і ў іншых рэгіёнах краіны, прыйшла і сюды — амаль у трохстах пражываюць менш за пяць чалавек. Нягледзячы на тое, што Ніна Антонаўна актыўна займаецца добраўпарадкаваннем аграгарадкаў, маленькія аддаленыя вёскі таксама знаходзяцца ў полі яе зроку: пусціць грэйдар, падсыпаць дарогу да могілак, дапамагчы з ачысткай калодзежа. Тым больш што апошнім часам прыемна цешаць душу старшыні факты вяртання маладых сем'яў у бацькоўскія дамы.

Сёння ў большасці вёсак, дзе пражывае да дзесяці чалавек, фактычна не заста-лося сельскіх клубаў, дзе б вясцоўцы маглі бавіць час. А сабрацца ўсім разам, адзначыць святы народнага календара ці проста адпачыць хочацца. Таму на Браслаўшчыне прымудзілі добраўпарадкаваць месцы грамадскага адпачынку з альянкі і лаўкамі, звычайна там, дзе жыхары чакаюць аўтакраму. Да кожнага такога міні-

праекта падыходзяць рацыянальна: каб адным махам і хмызняк убраць, і камфортную пляцоўку стварыць. У вёсцы Дзірнічы таксама ўладкавалі такую, а наступным днём бабуля-актывістка там разбіла кветнік.

«Канешне, вялікую дапамогу нам аказваюць старшыні, без якіх паміж вясцоўцамі і органамі мясцовага самакіравання не было б такой эфектыўнай сувязі. У Вайнонцах востра ўсталала пытанне з вадой, выйшла са струю помпа. Дык вось старшыня Святлана Рахель арганізавала людзей, разам сабралі сродкі і набылі новую. Цяпер вясцоўцы самі назіраюць за воданепорнай вёжай», — расказвае Ніна Антонаўна.

Браслаўшчына неаднойчы становілася пераможцай абласнога конкурсу грамадзянскіх ініцыятыў, Опсаўскі сельсавет таксама нядоўна стаў лідарам. Ахрэмавічы і Відзаўскае былі ў ліку пераможцаў рэспубліканскага конкурсу па добраўпарадкаванні. Але і само кіраўніцтва раёна пад рэалізацыю найбольш цікавых праектаў мясцовых актывістаў вылучае сродкі з

бюджэту. Так, у 2024 годзе ў сельсаветы плануецца накіраваць больш за 400 тысяч рублёў.

У аграгарадку Опса, які знаходзіцца на прыграніччы з Літвой і Латвіяй, мясцовыя ўлады стварылі інфраструктуру не горш за краёвыя райцэнтры. Акрамя інфармацыйных стэндаў, акуратных

Паравоз у аграгарадку Опса.

туй, падсветкі, якая ўражае дальнабуйшчыкаў, тут у вясцоўцы ёсць свая слава-тасць — помнік паравозу. Гэты аб'ект, які з'яўляецца копіяй старадаўняга транспарту, што звязваў Беларусь і Літву, вырабілі майстры з Відзаўскага каледжа. Тут у 1939 годзе перастала працаваць вузкакалейка, пазней разнеслі рэйкі, застаўся толькі насып, на які і паставілі гістарычную каштоўнасць, побач з якой сёння размяшчаецца сажалка з лілеямі.

У вёсцы Пагоша стварылі зону адпачынку для дарос-лых і дзяцей, праект выйграў

грант Віцебскай асацыяцыі мясцовага самакіравання, дадалі і асабістыя сродкі. Адметнасцю работы ў сваім раёне Ніна Антонаўна называе тое, што на ініцыятыву аджукваюца талакой і пра-цуюць на агульны вынік. Вось і пры добраўпарадкаванні дзіцячага гарадка значную падтрымку аказаў мясцо-

вы СВК «Маяк Браслаўскі». Цяпер амаль у 600 туютых і жыхароў суседняй вёскі ёсць свая каляровая прастора з горкамі, альтанкай, а яшчэ да пляцоўкі выдзе цудоўны драўляны мост.

«Калі людзі зацікаўлены ў тым, каб зрабіць свой куток лепшым, вёскі будучы жывы. А органы мясцовага самакіравання павінны ўмець чуць і аджукання на прапановы насельніцтва. Знойдуцца сродкі, час і сілы» — было б толькі жаданне! — усміхаецца Ніна Пучынская.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота з адкрытых крыніц.

• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона	ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607. УНП 191021390		
Продавец	Унитарное предприятие «БелшинаТранс», Могилевская область, г. Бобруйск, Минское шоссе. УНП 790913853		
Оператор ЭТП	ООО «ИПМ-Консалт Оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5		
Адрес ЭТП	www.ipmtorg.by		
Предмет электронных торгов Месторасположение: г. Бобруйск, ул. Минское шоссе (территория ОАО «Белшина»)			
№ лота	Наименование	Инвентарный номер	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
1	Грузовой специальный подъемник гидравлический ЗИЛ-131, рег. знак ТМ 2243, 1997 г. в.	06070000018	10 800,00
2	Грузовой седельный тягач MAZ-5440A9, рег. знак АВ2250-6, 2008 г. в.	06001000078	19 200,00
3	Седельный тягач MAZ-544069-320-031, рег. знак ТС1862, 2007 г. в.	06001000179	19 200,00

С подробной информацией по предмету электронных торгов можно ознакомиться на сайте организатора электронных торгов www.cpro.by. Шаг аукциона: 5 % от текущей цены

Задаток 10 % от начальной цены предмета аукциона перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ» г. Минск, БИК BELBVB2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 (пятнадцать) рабочих дней после проведения электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель аукциона либо единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5 % в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнув договоренности по срокам и в порядке оплаты за предмета аукциона, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorg.by.

Ответственность участника аукциона, его права и обязанности, штрафные санкции прописаны в **соглашении** о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона. Данное соглашение является договором присоединения и размещается на странице лота во вкладке «Документы» по адресу: www.ipmtorg.by. Страница лота по указанному адресу содержит также информацию о типе торгов и общих правилах их проведения. Победителем аукциона признается участник, предложивший максимальную цену

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласивший повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить установленное вознаграждение **7 % от цены** продажи в течение **3 (трех) рабочих дней** после проведения электронных торгов

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время, но не позднее чем за один день до наступления даты проведения аукциона

Дата и время начала и окончания электронных торгов: с 11.00 до 12.00 26.03.2024.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Заявки на участие в электронных торгах принимаются по 25.03.2024 до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу: www.ipmtorg.by

Контактные телефоны: +375 17-310-36-37; +375 (44) 704-92-06. E-mail: auction@cpro.by

ОАО «УПРАВЛЕНИЕ МЕХАНИЗАЦИИ № 91»

извещает своих акционеров, что очередное собрание акционеров состоится **19 марта 2024 года в 10.00 по адресу: г. Минск, ул. Бабушкина, 17**

Регистрация участников начинается с 08.45 по предъявлению документа, удостоверяющего личность.

ПОВЕСТКА ДНЯ

1. Об итогах работы финансово-хозяйственной деятельности Общества в 2023 году и основных направлениях деятельности Общества на 2024 год.

2. Отчет о работе Наблюдательного совета в 2023 году.

3. Отчет о работе ревизионной комиссии в 2023 году.

4. Рассмотрение результатов ежегодной ревизии по результатам финансовой и хозяйственной деятельности Общества за 2023 год. Рассмотрение аудиторского заключения по итогам проведения ежегодного аудита Общества за 2023 год.

5. Утверждение годового отчета, бухгалтерского баланса, отчета о прибылях и убытках Общества и направлений использования чистой прибыли Общества за 2023 год.

Утверждение дивидендов за 2023 год.

6. Утверждение порядка распределения прибыли, оставшейся в распоряжении предприятия за 2023 год. О направлениях использования чистой прибыли и периодичности выплаты дивидендов по результатам деятельности общества в 2024 году.

7. Избрание членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии.

8. Об установлении вознаграждения членам Наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.

Тел. 8 (017) 304-47-99.

Наблюдательный совет

ОАО «УПРАВЛЕНИЕ МЕХАНИЗАЦИИ № 91».

ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов в форме открытого аукциона по продаже имущества частного предприятия «ЗИАНД»

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20 %, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Запчасти для машиностроения/автомобилестроения/ремонта автомобиля (шпалат полипропиленовый, амортизатор, баки, болты, валы, винты, вкладыши, втулки, выключатели, гайки, датчики, диски, заглушки, клапаны, кольца, контргайки, кронштейны, крышки, манжета, маслопроводы, муфты, насосы, оси, пальцы, патрубки, переключатели, пластины, поводки, подшипники, поршни, прокладки, пружины, пружины, распылители, реле, ремни, рукава, рычаги, сателлиты, стержни, сужары, трубы, трубки, тяга, стартеры, стаканы, уплотнения, устройство запорное, шайбы, шестерни, шпонки, штифты, штуцеры, шетки, вентилятор, вилка, воздухоочиститель, вставка, гидроцилиндр, гильза, игла, кардан, картер, кнопка, кожух, комплект колец, комплект полотен, ком-т болта и гайки, контрольный элемент, кран, лампа, лента, масленка, масломер, маслоотражатель, нож, обойма, опора, переходник, предохранитель, привод (бендикс), пробка, радиатор, рассеиватель, ремкомплект, сердцевина радиатора, статор, стойка, ступица, термостат, угольник, упор, фара, фильтр, форсунка, чехол, шланг, шпилька, штанга в ассортименте), всего деталей в количестве 27 845 (двадцать семь тысяч восемьсот сорок пять) штук	24 942,06	2 494,21	1 247,10

В отношении лота проводятся вторые повторные торги. Стоимость снижена на 30 %.

Ранее публикация размещалась в газете «Звязда» № 249 (300979) от 23.12.2023, стр. 10, № 21 (301005) от 31.01.2024, стр. 15

Местонахождение: 223017, Минская обл., Минский р-н, с/с Луговослободской, д. Синоло, ул. Солнечная, д. 2а

Дата и время проведения торгов 4 марта 2024 года в 14.30 (регистрация с 14.00 до 14.25) по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка С 10.00 20 февраля 2024 года до 16.00 1 марта 2024 года

Условия для участия в торгах:

1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с BY36ALFA 30122215570040270000, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОTHR 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту 1, частное предприятие «ЗИАНД», производимых 04.03.2024.

2. Заявление на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (соглашение о правах и обязанностях сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платящего поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая прописка); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачи. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).

3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наибольшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.

4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или для участия в нем явилось только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.

5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**

Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 10 (десяти) рабочих дней со дня подписания договора купли-продажи.

6. Подробные с правилами проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.

7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов – **Анатолий, +375447513892**.

8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании нормы Положения «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	Частное предприятие «ЗИАНД» в лице ликвидатора – ООО «С чистого листа», тел. (8-044) 751-38-92 (223017, Минская обл., Минский р-н, с/с Луговослободской, д. Синоло, ул. Солнечная, д. 2а)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ В ФОРМЕ ОТКРЫТОГО ПОВТОРНОГО АУКЦИОНА СО СНИЖЕНИЕМ ЦЕНЫ НА 30 %

Организатор аукциона: ЗАО «Оценка Сервис», г. Гомель, ул. Лепешинского, 1
Продавец: ООО «Утилизатор», г. Гомель, ул. Федюнинского, 27 – в лице ликвидатора
Торги состоятся **5 марта 2024 года в 11.00 по адресу: г. Гомель, ул. Ирининская, 6Б, 2-й этаж, каб. 25**

№ лота	Наименование предметов торгов	Начальная цена продажи имущества, с учетом НДС (20 %), бел. руб.	Сумма задатка, с учетом НДС (20 %), бел. руб.
1	Вышка-тура. Базовый блок ВСП 250/1,2 (н/н 3703). Вышка-тура. Комплект стабилизаторов (4 шт.) (н/н 3705) Вышка-тура. Секция ВСП 250/1,2 (10 шт.) (н/н 3704)	259,56	25,96
5	Набор головок и ключей 82 предм. 1/4", 1/2", 6-гр. (н/н 5862)	53,76	5,38
7	Набор инструментов 108 пр. (н/н 9183)	126,00	12,60
11	ПЭВМ N-Tech I-N (для видеонаблюдения) (н/н 6317)	546,00	54,60
13	Фотокамера цифровая Nikon CPX W300 YW (н/н 6919)	310,80	31,08
14	Фотоловушка «Филин 800 MMS»	100,80	10,08
15	Фотоловушка «Филин 800 MMS»	100,80	10,08
16	Экран с элктроприводом 206"159 (н/н 2304)	201,60	20,16
17	Нутбук Dell XPS157590-6671 (инв. № 1000229)	2 352,00	235,20
18	ПЭВМ «Redhost» (инв. № 1000129)	495,60	49,56

Условия продажи: Победитель (единственный участник) аукционных торгов самостоятельно и за свой счет проводит демонтаж, погрузку, транспортировку приобретенного на аукционе имущества. В случае нарушения целостности имущества Продавца при демонтаже и погрузке приобретенного имущества, на Покупателя возлагается обязанность по приведению поврежденного имущества в первоначальное состояние. Местонахождение лотов: г. Гомель, ул. Федюнинского, 27

1. Вышка-тура. Базовый блок ВСП 250/1,2 (н/н 3703).
2. Вышка-тура. Комплект стабилизаторов (4 шт.) (н/н 3705)
3. Вышка-тура. Секция ВСП 250/1,2 (10 шт.) (н/н 3704)

5. Набор головок и ключей 82 предм. 1/4", 1/2", 6-гр. (н/н 5862)

7. Набор инструментов 108 пр. (н/н 9183)

11. ПЭВМ N-Tech I-N (для видеонаблюдения) (н/н 6317)

13. Фотокамера цифровая Nikon CPX W300 YW (н/н 6919)

14. Фотоловушка «Филин 800 MMS»

15. Фотоловушка «Филин 800 MMS»

16. Экран с элктроприводом 206"159 (н/н 2304)

17. Нутбук Dell XPS157590-6671 (инв. № 1000229)

18. ПЭВМ «Redhost» (инв. № 1000129)

Ознакомиться с предметом торгов можно в рабочие дни по предварительному согласованию с продавцом по тел.: +375 (29) 141-87-38, Сергей Григорьевич (предварительная запись на осмотр имущества); +375 (29) 345-09-66, ликвидатор Антонена Ирина Олеговна (заключение договоров купли-продажи).

Шаг аукционных торгов – 5 (пять) % от начальной цены предмета аукциона и не изменяется в течение всего аукциона.

Для участия в аукционе необходимо:
1. Оплатить задаток на расчетный счет **Организатора торгов (ЗАО «Оценка Сервис»):** р/с BY94 BPSB 3012 3353 2001 9933 0000 в ОАО «Сбер Банк» г. Минск, БИК BPSB-BY2X, УНП 491382947, назначение платежа – задаток за участие в аукционных торгах по

заявлению, поступившие после установленного срока, не принимаются. Организатор аукциона вправе отказаться от проведения аукциона в любое время, но не позднее чем за три дня до его проведения.

В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только единственным участником, объект аукциона продается этому участнику при его согласии по начальной цене, увеличенной на **5 (пять) %**. Участник торгов имеет право до начала торгов письменно отозвать свое заявление на участие. Невка участника торгов на торги признается отказом от участия в торгах.

В этих случаях сумма внесенного им задатка возвращается **Организатором** в течение **5 (пяти) рабочих дней** со дня проведения торгов. Победителями торгов будут признаны участники, предложившие более высокую цену. Лица, являющиеся победителями торгов, обязаны: подписать протокол о результатах аукциона; произвести оплату за услуги (вознаграждение) по организации и проведению торгов, а также возместить **Организатору** затраты за публикацию в газете «Звязда» в течение **5 (пяти) рабочих дней** с момента подписания протокола; заключить договор купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** от даты подписания протокола о результатах аукциона; оплатить приобретенное имущество согласно договору купли-продажи в течение **10 (десяти) рабочих дней** с момента его подписания. Задатки, уплаченные участниками аукциона, ставшими победителями, будут учтены в счет исполнения обязательств по договору купли-продажи.

Ранее опубликованное извещение о торгах размещено в газете «Звязда» от 21.11.2023 г. № 225 (300955).

Проводится аукцион в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидируемого юридического лица с публичных торгов», утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16 (в ред. постановления Совмина от 12.07.2013 № 607).

Дополнительная информация по контактному телефону Организатора аукциона: (тел./факс) 8 (0232) 51-22-17, 8 (029) 651-22-19, 8 (029) 694-43-89.

Актуальна

РОЎНАСЦЬ ПАКРЫЦЦЯ І СЧАПЛЕННЕ КОЛАЎ

Спецыялісты агучылі даныя па стане дарог у сталічным рэгіёне і Мінску пасля асенне-зімовага перыяду, а таксама расказалі аб планах па падрыхтоўцы дарог да вясны.

Па словах начальніка ўпраўлення вытворчасці работ і ўтрымання дарожнай сеткі РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» Міністэрства транспарту і камунікацый Беларусі Дзмітрыя ДЗЕМІДОВІЧА, у вясновы перыяд усіх традыцыйна турбуе ямчасць на дарогах. А у цэлым, з пачатку года на рэспубліканскіх дарогах Мінскай вобласці прадпрыемства выканала заладку ям плошчай 14 тысяч 442 квадратныя метры. Рэшта складае 530 квадратных метраў.

тываць 9 %. Бягучы рамонт — гэта ліквідацыя дэфектаў, замена найбольш нагнутага верхняга пласта пакрыцця, — растлумачыў начальнік ўпраўлення. — Пры гэтым большасць дарог патрабуе капітальнага рамонт, гэта значыць дэмантаж іх да больш сучасных параметраў па апорнай здольнасці. Дарогі будаваліся пад вясевую нагрузку 9 тон, а некаторыя мясцовыя — і пад 6 тон. Але рэальнікі, што ў грузавых аўтамабільных грузах на васьць дасягае 11,5 тону. Сучасныя дарогі будуцца з разлікам на такую нагрузку, а старыя маюць патрэбу ва «ўшчыльненні», гэта значыць дэмантаж да неабходных параметраў.

РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» абслугоўвае рэспубліканскія дарогі Мінскай вобласці, пра-

«Памяншэнне ямчасці звязана, у тым ліку, з вялікімі аб'ёмамі работ, якія прэзэнтуйна выконваліся ў папярэдні сезон», — паведамляе Арцём Ганчар. Паводле яго слоў, перад пачаткам асенне-зімовага перыяду былі прынятыя такія меры, як прылада ахоўных слаёў, герметызацыя расколін і поўная замена асфальтабетоннага пакрыцця. Ёсць задачы павялічыць аб'ёмы выканання падрыхтоўчых мерапрыемстваў на дарожным пакрыцці, такіх, напрыклад, як герметызацыя расколін. Сёлета плануецца дасягнуць выніку ў 1000 кіламетраў, адзначыў спікер. Да таго ж ёсць намер павялічыць плошчу павярхоўнай апрацоўкі дарог да 400 тысяч квадратных метраў. «Сукупнасць такіх фактараў, як прэзэнтуйна

складавання і на снегаспаўны пункт вывезена каля 460 тысяч кубічных метраў снегу. У параўнанні з мінулым перыядам гэта на 100 тысяч кубічных метраў больш. «Сёлета снегападаў было не вельмі шмат, але доволі моцных», — заўважыў спецыяліст.

Арцём Ганчар нагадаў, што работы па зімовым утрыманні дарог выконваюцца з суправаджэннем службы ДАІ Мінгарвыканкама. «Узаемадзеянне арганізавана такім чынам, што нашы калоны зімовай спецтэхнікі суправаджаюцца экіпажамі ДАІ, а таксама ў спальных раёнах, месцах паркоўкі транспарту сумесна адпрацоўваюцца абвесткі ўладальнікаў аўтамабільнага аб'ектаў і прыбраў з цэнтральных вуліц асабісты транспарт. Таксама пры неабходнасці выкарыстоўваем эвакуатар для перастаёўкі тэхнікі альбо аўтамабільнага», — адзначыў Арцём Ганчар.

На абслугоўванні ДВА «Гаррамаўтадар Мінгарвыканкама» ў Мінску знаходзіцца больш за 25 мільёнаў квадратных метраў вулічна-дарожнай сеткі, каля дзвюх тысяч прыпыначных пунктаў, 115 мастоў і пуцэпаводаў. З мэтай аператыўнага рэагавання на неспрыяльныя ўмовы надвор'я ва ўсіх арганізацыях аб'яднаны арганізавана кругласутачная работа дыспетчарскіх службаў, а таксама спецыялістаў і рамонтных майстэрняў у выпадку неабходнасці.

БЕТОНКІ ДОБРЫЯ, АЛЕ ПАТРЭБНЫЯ НЕ ЁСЮДЫ

Акрамя таго, Дзмітрый Дзямідовіч патлумачыў, што будаўніцтва цэментабетонных дарог не заўсёды лагічна. «Прычынова цэментабетоннае пакрыццё патрабуе вялікіх капіталаўкладанняў у момант будаўніцтва. Так, у наступным тэрмін службы ў цэментабетоннага пакрыцця вышэйшы. Логіка такая: калі траса нагнута, калі яна злучае абласныя цэнтры, калі па ёй перамяшчаецца вялікая колькасць грузаў, дзе праходзіць шматвесныя аўтамабілі, то лагічна там зрабіць дарогу з цэментабетону, — растлумачыў ён.

Паводле яго слоў, калі дарога злучае невялікія населеныя пункты, дзе ў складзе патоку пераважаюць легкавыя аўтамабілі, пракладка цэментабетоннай трасы будзе эканамічна неэфектыўнай.

«Будаўніцтва дарогі папярэдняе стадыя абгрунтавання інвестыцый. Акрамя таго, рашэнне аб тым, які матэрыял будзе выкарыстаны, залежыць ад значнасці трасы. Чым дарога больш пешаходных пераходаў, а таксама прыпынкаў грамадскага транспарту.

«У нас заключаны дагаворы з іншымі арганізацыямі на выдзяленне дадатковага транспарту ў выпадку багатых снегападаў. У сярэднім у зімовы перыяд задзейнічана больш за 900 адзінак тэхнікі і 750 чалавек, а калі анамальныя апады, то каля адной тысячы адзінак тэхнікі і 900 прыбіральшчыкаў», — адзначыў ён.

З пачатку зімовага перыяду на апрацоўку вулічна-дарожнай сеткі пайшло каля 95 тысяч тон солі і каля 50 тысяч тон пясчана-салянай сумесі. У месцы часовага

Фота: Віталь Іванчык/АБС

Паводле звестак спецыяліста, РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» штодня аднаўляе каля 400—700 квадратных метраў пашкоджанага дарожнага пакрыцця. Падобны вынік дасягаецца за кошт прыцягнення да працы ад 34 да 42 брыгад штодня. «Радуе і тое, што сёлета менш ямчасці», — заявіў Дзмітрый Дзямідовіч.

Практычна 252 кіламетры дарог былі адрамантаваны, па словах спецыяліста, у мінулым годзе за кошт бягучага рамонт. Сёлета плануецца павялічыць гэты паказчык да 303 кіламетраў. Да 9 мая бягучага года РУП «Мінскаўтадар-Цэнтр» мае намер завяршыць увесь комплекс работ па аднаўленні стану дарог пасля асенне-зімовага перыяду. У пералік задач таксама ўваходзіць перафарбоўка аўтапавільнёў (аўтобусных прыпынкаў), апор асветлення і загарод. Не абдызюцца і без прыборкі смецця на палосах адводу.

Дзмітрый Дзямідовіч удакладніў, што дыягностыка дарог праводзіцца штогод. Спецыялісты ацэньваюць роўнасць пакрыцця, счэпленне колаў з праезнай часткай, якасць нагрузку здольна вытрымаць палатно. Акрамя гэтага, пры візуальным аглядзе вызначаецца колькасць дэфектаў. Зыходзячы з усяго гэтага, фарміруюцца рамонтныя планы.

«У мінулым годзе сумарна бягучымі рамонтамі былі ахоплены 8 % дарог, якія абслугоўваюцца, у цяперашнім плане адраман-

цягласць якіх складае 3670 кіламетраў.

У СТАЛІЦЫ ЯМЧАСЦЬ УДВАЯ МЕНШАЯ, ЧЫМ ЛЕТАСЬ

Як адзначае намеснік генеральнага дырэктара па ўтрыманні аб'ектаў добраўпарадкавання дзяржаўнага вытворчага аб'яднання «Гаррамаўтадар Мінгарвыканкама» Арцём ГАНЧАР, акрамя ямчага рамонт праводзіцца рамонт назіральных і дэкарацыйных калодзежаў.

У зімовы перыяд для правядзення рамонтных работ прымяняюцца адліваемыя асфальтабетонныя сумесі. Кожны ўдзельнік аб'яднання мае адпаведныя механізмы з загрузкай да 12 тон. Па гэтай прычыне ў цяперашні час завод па вытворчасці літых асфальтабетонных сумесяў працуе ў кругласутачным рэжыме, адпаведна, і «Гаррамаўтадар Мінгарвыканкама» функцыюе ў дзённы і начны часы на тэрыторыі ўсёй сталічнай дарожнай сеткі. Па словах спецыяліста, у суткі ў сярэднім рамонт выконваецца на 25 вуліцах Мінска. Для правядзення работ прыцягваецца каля 70 чалавек і 50 адзінак тэхнікі.

У параўнанні з мінулым годам, па запоўненні спецыяліста, аб'ём ямчасці паменшыўся практычна ў два разы. На дадзены момант ужо ліквідавана 30 тысяч квадратных метраў крытычнай ямчасці, якую патрабавалася ліквідаваць у першую чаргу.

апрацоўка і правядзенне зімовых кругласутачных работ, прыводзяць да таго, што вулічна-дарожная сетка знаходзіцца ў доволі надзейным стане», — падсумаваў Арцём Ганчар.

ВЫСОПАНА БОЛЬШ ЗА 50 ТЫСЯЧ ТОН ПЯСКУ

Арцём Ганчар адзначыў, што супрацоўнікі іх аб'яднання ў зімовы перыяд прымаюць меры па прыборцы снегу і недапушчэнні галалёдзіцы, беручы пад увагу звесткі Белгідрамета і іншых інтэрнэт-рэсурсаў. У першыя стаўныя тэмператур выконваюцца розныя віды работ — прыборка пяску, смецця, выпускаяюцца вакуумныя падмятальныя машыны, а пры адмоўных — вядзецца барацьба з галалёдзіцай. Асабліва ўвага надаецца тэрыторыям, якія прылягаюць да сацыяльна значных аб'ектаў, пешаходных пераходаў, а таксама прыпынкаў грамадскага транспарту.

«У нас заключаны дагаворы з іншымі арганізацыямі на выдзяленне дадатковага транспарту ў выпадку багатых снегападаў. У сярэднім у зімовы перыяд задзейнічана больш за 900 адзінак тэхнікі і 750 чалавек, а калі анамальныя апады, то каля адной тысячы адзінак тэхнікі і 900 прыбіральшчыкаў», — адзначыў ён.

З пачатку зімовага перыяду на апрацоўку вулічна-дарожнай сеткі пайшло каля 95 тысяч тон солі і каля 50 тысяч тон пясчана-салянай сумесі. У месцы часовага

Усё бліжэй да вясны

Калі ўначы яшчэ слабы мінус, то днём

ужо месцамі да 13 цяпла

Менавіта сёння спецыялісты абвясцілі аранжавы ўзровень небяспекі з-за галалёдзіцы. Гэтымі днямі амаль паўсюдна будзе ісці дажджы, а снегу заставацца будзе ўсё менш і менш, паведамляюць спецыялісты Рэспубліканскага цэнтры па гідраметэаралогіі, кантролі радыёактыўнага забруджвання і маніторынгу навакольнага асяроддзя Мінпрыроды.

У аўторак будзе воблачна, ноччу з праясненнямі. На большай частцы тэрыторыі пройдуць апады ў выглядзе снегу, мокрага снегу і дажджу, ноччу месцамі па захадзе моцны снег. У асобных раёнах слабы туман і галалёд. Па поўначы ў многіх раёнах, на астатняй тэрыторыі месцамі на дарогах узнікне галалёдзіца. Вечер паўднёва-ўсходні, паўднёвы з пераходам на заходні 4—9 м/с, месцамі парывы ўздоўжыцца да 12 м/с. Тэмпература паветра ўначы будзе вагацца ад мінус 9 градусаў па паўночным усходзе да плюс 3 па паўднёвым захадзе краіны. Удзень чакаецца мінус 2 — плюс 4 градусы, а ў паўднёва-заходніх раёнах — плюс 5—7 градусаў. Атмасферны ціск ноччу будзе падаць, днём істотна не зменіцца.

У сераду ўжо пачне цяплець. У гэты дзень умовы надвор'я будуць вызначаць атмасферныя франты, якія сосяваюцца з тэрыторыі Польшчы, у паўднёва-заходніх раёнах пачне распушчацца цёплая паветраная маса атлантычнага паходжання. Пераважна будзе дажджы. Часам пройдуць апады ў выглядзе мокрага снегу і дажджу. У асобных раёнах чакаюцца слабы туман і галалёд, на дарогах галалёдзіца. Вечер паўднёва-заходні, заходні ўмераны, удзень на захадзе парывісты. Тэмпература паветра мінімальна ноччу ад мінус 5 градусаў да плюс 2, па паўднёвым захадзе Беларусі да 4 цяпла, максімальная днём складзе ад нуля па паўночным усходзе, да плюс 8 градусаў па паўднёвым захадзе краіны.

У чацвер надвор'е ў краіне прадоўжаць вызначаць атмасферныя франты і цёплая паветраная маса атлантычнага паходжання. Воблачна, днём з праясненнямі. Ноччу на большай частцы тэрыторыі, а днём месцамі па краіне пройдуць дажджы, ноччу — дажджы з мокрым снегам. Ноччу і раніцай месцамі слабы туман і галалёд. На асобных участках дарог галалёдзіца. Вечер паўднёвай чвэрці ўмераны, днём месцамі парывісты. Тэмпература паветра ўначы ад мінус 3 градусаў да 4 цяпла, а максімальна днём — ад 1 да 8 цяпла, у паўднёва-заходніх раёнах краіны да 10 градусаў вышэй за нуля.

У пятніцу ноччу месцамі, а днём на большай частцы тэрыторыі краіны чакаюцца кароткачасовыя апады, у асноўным дождж. Ноччу і раніцай у асобных раёнах слабы туман, на дарогах галалёдзіца. Тэмпература паветра ўначы складзе ад мінус 1 да плюс 5 градусаў, а ўдзень — 2—9 цяпла. Па паўднёвым захадзе і поўдні паветра прагрэецца да плюс 11 градусаў.

Дастанкова мокрай і цёплай будзе субота. У гэты дзень на большай частцы тэрыторыі краіны будзе ісці дажджы. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах слабы туман. Ноччу сплукі пакажуць плюс 1—7 градусаў, днём — 4—11 цяпла, а па паўднёвым захадзе і поўдні — да 13 градусаў вышэй за нуля.

У нядзелю на большай частцы тэрыторыі краіны пройдуць апады, у асноўным дождж. Уначы і ранішня гадзіны ў асобных раёнах слабы туман. Уначы сіноптыкі абяцваюць 1—7 цяпла, удзень — плюс 3—10 градусаў, а на паўднёвым захадзе краіны — да 12 градусаў.

Сяргей КУРКАЧ.

Сяргей КУРКАЧ.

50 АДЦЕННЯЎ ЖОЎТАГА

(Заканчэне.)

Пачатак на 1-й стар.

— Аліна Вігальеўна, раскажыце, што за хвароба гепатыт А.

— Гепатыт А (хвароба Боткіна, жаўтуха) — вострае запаленчае захворванне печані, выкліканае вірусам гепатыту А. Вірус гепатыту А валодае высокай устойлівасцю да ўздзеяння фізічных фактараў і здольны доўга захоўвацца ў навакольным асяроддзі: пры замарожванні — некалькі гадоў, пры пакаёвай тэмпературы ў сухім асяроддзі — на працягу некалькіх тыдняў, у вадзе — да 10 месяцаў. Пры награванні да 60 градусаў вірус інактыўуецца праз 12 гадзін, пры кіпячэнні — праз 5 хвілін. Ён адчувальны да ўздзеяння ультрафіялетавага апрамянення. Крыніцай інфекцыі з'яўляецца чалавек.

— Як адбываецца заражэнне?

— Інкубацыйны перыяд (перыяд часу ад заражэння вірусам да праявы першых клінічных сімптомаў захворвання) вар'іруецца ад 7 да 50 дзён (у сярэднім — каля 35 дзён).

Размнажэнне віруса ў арганізме чалавека адбываецца ў клетках тонкага кішчэніка і клетках печані. Перадача віруса ад чалавека да чалавека ажыццяўляецца фекальна-аральным механізмам праз ваду, харчовыя прадукты, нямытыя рукі, прадметы ўжытку. Найбольшую эпідэмічную небяспеку уяўляюць хворыя на сцёртую і безжаўтушную формы гепатыту, а таксама хворыя ў канцы інкубацыйнага і на працягу перадажўтушнага перыяду, калі адбываецца інтэнсіўнае выдзяленне віруса чалавекам у навакольнае асяроддзе, а захворванне на гепатыт А яшчэ не дыягнаставана.

Як правіла, перадача віруса адбываецца ад інфікаванага чалавека са сцёртай формай гепатыту А

пры парушэнні правіл асабістай гігіены. Калі такі чалавек гатуе ежу нямытымі рукамі, вірус трапляе з рук у ежу. Людзі, якія яе ўжываюць, заражаюцца.

— Магчыма, хтосьці мае імунітэт супраць гэтай хваробы?

— Успрымальнасць людзей да віруса гепатыту А усеагульная. Аднак дзеці першага года жыцця адносна рэдка захворваюць з прычыны наяўнасці матчыных антыцелаў, калі маці перахварэла на гепатыт А раней ці была прышчэпленая.

— Як сабе працягла хвароба?

— Пры класічнай клінічнай карціне захворвання пасля інкубацыйнага перыяду ідзе перадажўтушны перыяд, працягласць якога часцей за ўсё складае ад 3 да 7 дзён (часам да 14 дзён). У ім у хворага адзначаецца павышэнне тэмпературы цела да 39 °С, з'яўляюцца сімптомы інтаксікацыі (галаўны боль, галавакружжэнне, слабасць, ламота ў мышцах, касцях, суставах) і дыспепсічны синдром (зніжэнне апетыту, млянасць, гаржата ў роце, цяжар у эпігастральнай вобласці

двух тыдняў. Са з'яўленнем жаўтухі ў большасці выпадкаў разразнасць хворых значна памяншаецца.

Наступны перыяд — рэканвалесценцыі — характарызуецца знікненнем клінічных і біяхімічных прыкмет хваробы. У некаторых выпадках перыяд рэканвалесценцыі можа зацягвацца да 6—8 і больш месяцаў. Нярэдка сустракаюцца безжаўтушныя формы захворвання, якія дыягнастуецца лабараторна. Зыход гепатыту А звычайна спрыяльны. Поўнае выздараўленне адзначаецца ў 90 % хворых, у астатніх выпадках адзначаюцца рэштковыя з'явы.

— Як засцерагчыся ад гэтай непрыемнай інфекцыі?

— Неспецыфічная індывідуальная прафілактыка гепатыту А заключ

«Вірус гепатыту А валодае высокай устойлівасцю да ўздзеяння фізічных фактараў і здольны доўга захоўвацца ў навакольным асяроддзі: пры замарожванні — некалькі гадоў, пры пакаёвай тэмпературы ў сухім асяроддзі — на працягу некалькіх тыдняў, у вадзе — да 10 месяцаў. Пры награванні да 60 градусаў вірус інактыўуецца праз 12 гадзін, пры кіпячэнні — праз 5 хвілін. Ён адчувальны да ўздзеяння ультрафіялетавага апрамянення. Крыніцай інфекцыі з'яўляецца чалавек.»

і правым падрабрыні, затрымка або паслабленне стула).

У канцы перадажўтушнага перыяду мач становіцца цёмна-жоўтай, а стул — асветленым. Звычайна са з'яўленнем жаўтухі самаадчуванне хворых даволі хутка пачынае паляпшацца, нармальзуецца тэмпература цела, праз некалькі дзён знікаюць усе сімптомы перадажўтушнага перыяду.

Жаўтуха пры гепатыце Анарастае хутка, дасягаючы звычайна максімуму за 3—5 дзён, у наступныя 5—10 дзён трымаецца на адным узроўні, а затым інтэнсіўнасць жаўтухі памяншаецца. У сярэднім працягласць жаўтушнага перыяду складае каля

чаецца ў першую чаргу ў выкананні правілаў асабістай гігіены. Каб прадухіліць заражэнне вірусам гепатыту А, неабходна рэгулярна мыць рукі з мылам, выкарыстоўваючы для апрацоўкі рук санітайзеры (антысептыкі), сацьце за асабістай гігіенай дзяцей, ужываць для піцця толькі бутэляваную або кіпячоную ваду.

Перад ужываннем, гатаваннем страў заўсёды варта старанна мыць садавіну (у тым ліку ў лушці, ягады (у тым ліку кавуны), агародніну, зялёнае. Пры гэтым для мыцця харчовых прадуктаў нельга выкарыстоўваць ваду з вадэмаў, які і заглянаць яе падчас купання.

Пры гатаванні ежы важна захоўваць тэмпературны рэжым і вытрымліваць час прыгатавання. Кухню і санвузлы трэба рэгулярна прыбіраць з выкарыстаннем сродкаў дэзынфекцыі. Не ракамендуецца купляць наразную садавіну і агародніну, у тым ліку бахчавыя культуры.

— Ці ёсць прышчэпкі ад гепатыту А?

— Так, сапраўды найбольш эфектыўным спосабам абароны ад захворвання на вірусны гепатыт А з'яўляецца спецыфічная прафілактыка — вакцынацыя. Прымяняюцца наступныя віды вакцын. Як для дзіцячага насельніцтва (для дзяцей і падлеткаў ва ўзросце з 1 да 15 гадоў уключна), так і для дарослага (дарослыя і падлеткі ва ўзросце з 16 гадоў) прымяняецца вакцына «Хаўрыкс». Вакцына «Хеаліў» у дазроўцы 1,0 мл паказана для актыўнай імунізацыі супраць інфекцыі, выкліканай гепатытам А ва ўспрымальных дарослых і падлеткаў ва ўзросце 16 гадоў і старэйшых, а ў дазроўцы 0,5 мл яны падыходзяць для дзяцей, старэйшых за 1 год, да 16 гадоў.

Для фарміравання выўленага імунітэту ў дзяцей, які захваецца на працягу тэрмін, неабходны дзве прышчэпкі. Перапынак паміж імі складае 6—12 месяцаў пасля першай вакцынацыі. Вакцынацыю паўтараюць у выпадку, калі на першую прышчэпку не было выяўлена ніякіх алергічных рэакцый. Дзяцей можна прышчэпаць ужо з года. Дарослых прышчэпаюцца, калі ў іх у крыві адсутнічаюць антыгены да захворвання або пры высокай рызыцы заражэння — напрыклад, выезд у краіны з нізкім узроўнем развіцця, захворванне кагосьці з блізкага атачэння, з кім чалавек контактаваў.

СЫП У «ТРЫ ПАВЕРХІ»

Адзёр зноў актуальны

У Беларусі працягваюць рэгістравацца завозныя і звязаныя з імі выпадкі захворвання на адзёр. За другую палову мінулага года захваральнасць на гэту інфекцыю ў Еўропе, па даных Сусветнай арганізацыі аховы здароўя, вырасла ў 30 разоў. У сувязі з гэтым Міністэрства аховы здароўя нагадвае, што ёсць магчымасць прышчэпацца ўсім, хто не прышчэплены і не хварэў на адзёр.

— Адзёр — вострае віруснае захворванне, якое перадаецца праз выдзяленні з носа, рота і горла хворага чалавека пры размове, кашлі, чханні. Ён працягла павышэннем тэмпературы цела, запаленнем слізвістай поласці рота і верхніх дыхальных шляхоў, сыпам на скуры і іншымі сімптомамі. Высыпае тры дні на чарзе ў «тры паверхі»: спачатку твар, шыя і верхнія плечавыя поясы, затым — тулава і ў апошнюю чаргу — ніжнія канечнасці. Сып знікае ў той жа паслядоўнасці, а на яго месцы застаецца пігментацыя. Гэта высокаантагеннае захворванне. Успрымальнасць да віруса адрэ ў асоб, якія не маюць імунітэту да гэтай інфекцыі, набліжана да 100 %. Вірус вельмі люты і здольны ў складзе дробнадысперснага аэразоля са струменямі паветра пераносіцца ў іншыя памяшканні, на іншыя паверхі шматпаварховага будынка. Кры-

ніцай інфекцыі з'яўляецца хворы чалавек. Інкубацыйны перыяд складае 7—21 дзень, — расказвае ўрач-эпідэміялаг, загадчык аддзела імунапрафілактыкі Мінскага абласнога цэнтра гігіены, эпідэміялогіі і грамадскага здароўя Марына Качкан.

Медык нагадвае, што самы дзейсны спосаб знізіць імавернасць інфікавання — гэта масавая вакцынацыя насельніцтва. У адпаведнасці з Нацыянальным календаром прафілактычных прышчэпак вакцынацыя супраць адрэ праводзіцца дзвем ва ўзросце аднаго і шасці гадоў трохкампанентнай вакцынай супраць адрэ і краснухі.

У цяперашні час Міністэрства аховы здароўя дае магчымасць кожнаму даросламу атрымаць прафілактычную прышчэпку супраць адрэ ў выпадках, калі чалавек не прышчэп-

лены і не хварэў на адзёр (у медыцынскай дакументацыі адсутнічаюць дакументальныя звесткі аб вакцынацыі супраць інфекцыі, аб перанесенай хваробе, аб станочым выніку сералагічнага даследавання крыві на наяўнасць імунітэту) альбо маюцца звесткі толькі аб адной прышчэпцы.

Для вакцынацыі дзяцей выкарыстоўваецца вакцына супраць адрэ, эпідэмічнага паратыту, краснухі вытворчасці Індыі і вакцына «Прыёрыкс» вытворчасці

«Адзёр — вострае віруснае захворванне, якое перадаецца праз выдзяленні з носа, рота і горла хворага чалавека пры размове, кашлі, чханні. Ён працягла павышэннем тэмпературы цела, запаленнем слізвістай поласці рота і верхніх дыхальных шляхоў, сыпам на скуры і іншымі сімптомамі».

Бельгіі (таксама трохкампанентная), а таксама жывая супрацьадравава вакцына вытворчасці Расіі — для дарослых.

— Беларусь адносіцца да краін, у якіх адзёр элімінаваны, гэта значыць, адсутнічае мясцовая цыркуляцыя віруса. Тым не менш, краіна схільная да рызыкі завозу віруса і развіцця ўспышак

з сур'ёзнымі наступствамі, — папярэджвае Марына Качкан.

Па даных СААЗ, захваральнасць на адзёр у Еўрапейскім рэгіёне за перыяд з ліпеня 2023 да снежня 2023 вырасла ў 30 разоў — зарэгістравана больш за 30 000 выпадкаў. Сярод усіх краін найбольшая колькасць захварэлых у Емене, Азербай-

джане, Казахстане. Наша блізкая суседка Расія — на шостым месцы.

У сувязі з дрэнным эпідэмічным становішчам па захваральнасці на адзёр у краінах Еўрасаюза, а таксама ў суседняй Расіі, у Беларусі рэгіструецца завозныя і звязаныя з завознымі выпадкі захворвання.

Паводле інфармацыі эпідэміялага, летас у Мінскай вобласці паказчык захваральнасці на адзёр склаў 1,27 выпадка на 100 тысяч насельніцтва. За мінулы перыяд бягучага года — 0,84 выпадка на 100 тысяч насельніцтва. Сярод тых, хто захварэў у 2023 годзе, 56,7 % — дзеці і 43,3 % — дарослыя.

— Асноўнай прычынай такой колькасці захваральных дзяцей з'яўляецца адсутнасць у іх вакцынацыі супраць адрэ (88,2 %) у сувязі з адмовамі бацькоў ад прафілактычных прышчэпак (76,4 %) і наяўнасцю супрацьпаказанняў да вакцынацыі (11,8 %). Няпоўны курс вакцынацыі па ўзросце склаў 11,8 %. Дзяцей з поўным курсам вакцынацыі супраць адрэ сярод хворых няма. Сярод дарослых у 53,8 % хворых адсутнічаюць звесткі аб вакцынацыі супраць адрэ, — прывяла лічбы Марына Качкан.

Для папярэджвання распаўсюджвання інфекцыі па кожным выпадку захворвання праводзіцца пэўны комплекс санітарна-эпідэмічных мерапрыемстваў, накіраваны на перапыненне шляхоў перадачы інфекцыі. У апэратыўным парадку асобам (дзецям і дарослым), якія контактавалі з хворым на адзёр і не былі прышчэплены, не хварэлі раней, з невядомым імунным статусам, прапонуецца атрымаць прышчэпку. Зрабіць гэта неабходна не пазней за 72 гадзіны ад моманту кантакту з захварэлым.

Алена КРАВЕЦ.

Рукатворныя цуды

Старажытны аксесуар зноў у модзе?

Майстрыха са Смаргоні пляце ажурныя парасоны ад спякоты

І гэта сапраўдныя творы мастацтва. Развіваецца гэта рамяство на базе Смаргонскага дома рамёстваў, а канкрэтна — у яго філіяле ў Залессі. Аграгародок знакаміты сваім паліцава-парковым ансамблем, дзе жыў у XIX стагоддзі вядомы паліцава-паркамінг ансамблем, дзе жыў у XIX стагоддзі вядомы паліцава-паркамінг ансамблем, дзе жыў у XIX стагоддзі вядомы паліцава-паркамінг ансамблем. Напрыклад, у летні сезон на дарожках парку шпацыруюць кабеты ў старадаўніх уборах і з летнімі парасонамі. Вось гэтыя самыя парасоны і пляце супрацоўніца Залескага дома рамёстваў Ніна КЕНЬКО.

Трэба сказаць, што гэта вельмі рэдка кірунак творчасці. На Гродзеншчыне, напрыклад, такіх майстроў больш няма. Мабыць, з-за незвычайнай спецыфікі гэтай справы, да таго ж і попыт на іх яшчэ не вельмі шырокі. І ўсё ж да падобных аксесуараў паступова з'яўляецца цікавасць.

Як расказала сама майстрыха, галоўным штуршком да гэтай справы паслужыла суседства з вядомай сядзібай Агінскага. Пасля маштабнага рамонт, які працягваўся некалькі гадоў, сядзібны комплекс поўнасьцю аднавіўся. Тут сталі праходзіць балі, фестывалі, імпрэзы, якія адпавядалі мінулай эпосе. У Доме рамёстваў прапанавалі дапоўніць старадаўнія касцюмы прыгожымі парасонамі, якія таксама сугучныя таму перыяду і ладу жыцця. Такім чынам, спецыяльна

для музея было выраблена восем рознакаляровых аксесуараў — у тон шляхецкаму адзенню.

Яшчэ каля дзясятка парасонаў раз'ехаліся па свеце. Адзін набыў сталічны фотасалон, два прыдбалі сёстры з Ізраіля, якія гасцілі ў Залессі, яшчэ адзін стаў падарункам ад бабулі на вяселле ўнучцы, што жыве ў ЗША, яшчэ адзін парасон паехаў у далёкі расійскі Хабараўск. Маюць такія парасоны і беларускія модніцы. Дарэчы, і самі работнікі Дома рамёстваў бяруць іх падчас летніх пазедак на фестывалі і кірмашы. Прыгожы парасон абавязкова прыцягвае увагу да павільёна, у якім яшчэ могуць прапанаваць і іншыя вырабы залескіх майстроў — саломку, вышыўку, кераміку, вязаныя цацкі. Па словах Ніны, яна такіх парасонаў яшчэ ніколі на кірмашах не бачыла.

— Як вы заўважылі, амаль кожны парасон мае свой адметны ўзор. Мне, напрыклад, вельмі падабаецца ўзор з кветкай у цэнтры, пялёсткі якой вязаныя ажурнай клеткай. Такіх парасонаў у маёй калекцыі некалькі. Таксама падабаюцца геаметрычныя ўзоры, яны глядзяцца вельмі гарманічна. Калі вызначаць самы папулярны колер, то большасць аддае перавагу беламу, я яго таксама люблю, белы парасон стварае асаблівую лёгкасць, пшчоту, — заўважае супрацоўніца.

У справе «хэнд мейд», ці папросту ручнога майстэрства, складана абысці бокам пытанне: як жа пачалося такое захапленне? Аказалася, ніткавая творчасць бярэ свой пачатак з дзяцінства. Як некаторыя творчыя асобы спяваюць ці маляюць, колькі сабе памятаюць, так і Ніна пачала рукадзельнічаць з пачатковай школы. Спачатку маці навучыла вязаць на прутках, потым сястра прызвычалі да кручка. Аказалася, не дарма. Навыкі сталі не толькі хобі, але і прафесійнай справай. Дарэчы, у самім Доме рамёстваў толькі яна адна валодае такім своеасаблівым відам творчасці.

Першы парасон добра памятае, бо ён быў зроблены на старой аснове і хутка зламаўся. З тае пары ў ход ідуць толькі новыя канструкцыі. Купляецца парасон, здымаецца тканіна, а замест яе прымацоўваецца ажурны купал. Зразумела, што такія парасоны не аўтаматы і існуюць, што называецца, «у поўны рост». Але для іх выбіраюцца меншыя канструкцыі.

— Выраб аднаго парасона займае больш за тыдзень, калі толькі гэтым займацца. Затым трэба аздабіць край карункамі, якіх патрабуецца да пяці метраў. У самой аснове пераважна карыстаюцца акрылавымі ніткамі слонімскай фабрыкі. Гэты матэрыял эластычны, мяккі, ён лягчы мыецца. Таксама вязалі і з бавоўняных нітак, а нядаўна паспрабавала лён. Такі парасон выглядае прыгожа, але невядома, наколькі ён практычны, бо нітка цяжэйшая і можа з цягам часу зламаць металічную канструкцыю. Тым не менш такія парасоны ў трэндзе, — расказвае Ніна.

Яна лічыць, што распрацаваная лінія апрабавана і мае поспех для далейшага развіцця. Сёння Дом рамёстваў рыхтуецца да ўдзелу ў чарговым Рэспубліканскім фестывалі нацыянальных культур, які адбудзецца ў чэрвені. Мяркуюцца, што разам з іншымі творами дэкаратыўна-прыкладнога мастацтва ў экспазіцыі будуць прысутнічаць і прыгожыя парасоны ад Ніны Кенько. Майстрыха збіраецца пачаць работу над імі ў сакавіку.

Маргарыта УШКЕВІЧ.
Фота дадзена гераніяй артыкула.

○ Даведка

Гісторыя сведчыць, што ў Кітаі парасон сталі выкарыстоўваць у XI стагоддзі. Аксесуар рабілі з паперы, якая была прамочана воскам. А вострыя парасоны ўпершыню з'явіліся ў Францыі ў XVII стагоддзі, яны абаранялі ад сонца і атрымалі назву «парасоль», што азначае «супраць сонца». Канструкцыя рабілася з кітовага вуса, аснову складалі шокі, аксаміт, тафта і карункі, упрыгожвалі іх паўлінавыя пер'і, каштоўныя камяні. Гэта былі прадметы раскошы. А востры наш сённяшні парасон, які выратаваў ад дажджу, прапанаваў англічанін Джон Хенвей ў 1772 годзе. У якасці пакрыцця ён ужыў шчыльную тканіну і хадзіў з ім па Лондане пад дажджом. На пачатку XIX стагоддзя парасон атрымаў шырокае распаўсюджванне ў Еўропе. На працягу XX стагоддзя канструкцыя яго пастаянна ўдасканальвалася, ён становіўся больш лёгкім і кампактным, з аўтаматычным механізмам.

Фестываль

І зноў кліча ліпень

XXXIII Міжнародны фестываль мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску» пройдзе ў паўночнай сталіцы з 9 да 15 ліпеня. На мінулым тыдні адкрыўся продаж квіткаў на мерапрыемствы, якія пройдуць на сцэне Летняга амфітэатра, а па Віцебску прайшоў фестывальны трамвай.

«Славянка» даўно стала не толькі сусветным культурным брэндам, але і адным з самых доўгачаканых летніх фестываляў для беларусаў і гасцей краіны. Штогод арганізатары на старце продажу квіткаў, які пачынаецца яшчэ зімой, рыхтуюць для прыхільнікаў творчасці — першых наведвальнікаў білетных кас — падарункі і сюрпрызы. Сёлетні год, які стаў у гісторыі «Базару» трыццаць трэцім, не выключэнне.

16 лютага па горадзе на Дзвіне ўпершыню праехаў першы фестывальны трамвай з сімволікай форуму мастацтваў. Дырэкцыя «Славянскага базару» разам з Віцебскім трамвайна-тралейбусным упраўленнем вырашылі суамісціць два сімвалы горада, тым больш што ў мінулым годзе віцебскаму трамваю споўнілася 125 гадоў. «Разынкай» грамадскага транспарту стала не толькі тэматычнае афармленне, але і голас, які абвешчае прыпынкі. «Паважаньня пасажыры! Запрашаю вас у фестывальны трамвай. З вамі Алена Спірыдовіч, і я жадаю вам добрага настрою, прыемных спадарожнікаў і шчаслівых квіткаў. Да сустрэчы на 33-м Міжнародным фестывалі мастацтваў «Славянскі базар у Віцебску»! Да самага закрыцця форуму ў ліпені голас нязменнай вядучай Алены Спірыдовіч будзе запрашаць жыхароў і гасцей горада на Дзвіне ў падарожжа на колах па шостым маршруце.

Першых пасажыраў сустракалі супрацоўнікі Цэнтра культуры «Віцебск» з паветранымі шарамі, сувенірамі і музыкai. Віцябчане з задавальненнем адказвалі на пытанні, звязаныя з гісторыяй фестывалю, спявалі і нават парадзіравалі зорак эстрады. Адным словам, арганізатарам у поўнай ступені ўдалося расквеціць шэры лютаўскі дзень і нагадаць пра насычанае фестывальнае лета.

З 16 лютага стартваў продаж квіткаў на закрытую праграму праектаў у Летнім амфітэатры. У касах ЦК «Віцебск» да 19 сакавіка пры набыцці трох квіткаў пакупнікам даецца сідка на кожны трэці квіток на памеры 33 працэнтаў ад найменшай цаны на квіток. Гэта акцыя не стане апошняй, прыхільнікаў форуму мастацтваў чакаюць 33 дні акцыі.

На якія праекты пакулі можна набыць квітки? 9 ліпеня на сцэне амфітэатра прэзентуюць творчы праект з удзелам блогераў, маладзёжных выканаўцаў і найлепшых юнацкіх калектываў «Госці з будучыні». 10 ліпеня арганізатары запрашаюць усіх ахвотных на «Рок-панараму», а ўрачыстае адкрыццё 33-га форуму адбудзецца 11 ліпеня. У пятніцу 12 ліпеня пройдзе гала-канцэрт «Саюзная дзяржава запрашае...», а ноччу з галоўнай сцэны будучы раздавацца гукі «Залатога гіта». XXXIII Міжнародны конкурс выканаўцаў эстраднай песні «Віцебск» пройдзе 13 і 14 ліпеня, 14 ліпеня прыхільнікаў гумару запрашаюць на Кубак «Славянскага базару ў Віцебску» з удзелам каманд Вышэйшай лігі КВЗ і гасцей. Урачыстае закрыццё адбудзецца ўвечар 14 ліпеня, а 15 ліпеня пройдзе гала-канцэрт «Шансон ТБ — УСЕ ЗОР-КІ». Квіткі на мерапрыемствы іншых фестывальных пляцовак з'яўляцца пазней.

Аляксандра ГВОЗДЗЕВА.
Фота «Віцебские вести».

Уражанні

ПРА ЗЕМБІН — СЛАЎНЫ АГРАГАРАДОК

Доўгія гады мы мала цікавіліся гісторыяй сваёй краіны, свайго роду, абычка адносіліся да матэрыялаў сямейных архіваў, мала было жадання пазнаваць нешта новае, цікавае, незвычайнае.

Прыгадваю свае школьныя гады. Гісторыя Беларусі для нас пачыналася ад 1917 года. А што было да гэтага, то ў падручніку або замоўчвалася, або падавалася як сучасная цэбра і галечка. І толькі ў суверэннай Беларусі нам сталі даступны больш глыбокія і аб'ектыўныя веды. Мы, напрыклад, даведаліся пра існаванне Палацкага княства як першаасновы беларускай дзяржаўнасці. З гонарам прачыталі хвалюючыя старонкі гісторыі Вялікага Княства Літоўскага. Больш поўныя і праўдзівыя веды атрымалі пра Кастрычніцкую рэвалюцыю, гараціны і трагічныя падзеі Вялікай Айчыннай вайны, складанасці пасляваеннага аднаўлення разбуранай народнай гаспадаркі, поспехі і праблемы будаўніцтва сацыялізму ў СССР. З захапленнем пазнаёміліся з многімі выдатнымі сынамі і дочкамі Айчыны.

Асабліва ўвага гэтым пытанням аддаецца апош-

нім часам. Былі абвешчаны гады малой радзімы (тройчы запар). Год гістарычнай памяці. Год міру і стваральнай працы. Усё гэта, безумоўна, паспрыяла больш актыўнаму засваенню нашага мінулага і нашага сённяшняга, дзейснаму патрыятычнаму выхаванню людзей.

Аб гэтым міжволі думалася мне, калі я чытаў кнігу Ліліяны Анцух «Зембін: кароткі экскурс у гісторыю і сучаснасць. Жыццяпіс зембінцаў» — дакументальнае даследаванне пра аграгарадок Зембін, што на Барысаўшчыне. Скажу адразу: кніга захапіла мяне літаральна з першых старонак. Я, напэўна, як і многія з беларусаў, канешне ж, чуў пра Зембін, але і бізка не ведаў, што гэтае мястэчка мае такую даўнюю і цікавую гісторыю.

Аказваецца, Зембін упершыню ўпамінаецца ў летапісных крыніцах яшчэ ў 1526 годзе. Гэта значыць, што мястэчка (цяперашні аграгарадок) праз некалькі гадоў будзе адзначаць сваё 500-годдзе. Шаноўны юбілей!

Цікава было дазнацца, што на працягу гэтых гадоў Зембінам валодалі многія тагачасныя магнаты — Радзівілы, род Кішкаў, Саковічаў, Храптовічаў... Усе яны,

што ў большай ступені, што ў меншай, садзейнічалі развіццю мястэчка, стваралі ўмовы для вядзення гандлю. У 1777 годзе, напрыклад, тут было 38 двароў, карчма, бровар і два вадзяныя млыны. А праз тры дзесяцігоддзі мелася ўжо тры карчмы, бальніца, школа, чатыры кузні і 23 (!) крамы.

Пасля Кастрычніцкай рэвалюцыі мястэчка ў сваім развіцці атрымала новы ўхіл — адукацыйна-культурны. Са старонак кнігі даведваемся, што ў 1918 годзе ў Зембіне было адкрыта вышэйшае пачатковае вучылішча, пазней ператворанае ў працоўную школу 2-й ступені. У дваццатых гадах працавалі клуб, хата-чытальня, дзейнічалі драматычныя гурток.

Разам з тым сур'езная ўвага ўдзялялася і развіццю тагачаснай прамысловасці: працавала лясніцтва, даве маслабойні, тры кузні, вэаўноска, дзве ганчарныя майстэрні, майстэрня па апрацоўцы скур. А на пачатку 1922 года (яшчэ задоўга да масавай калектывізацыі) была арганізавана сельскагаспадарчая арцель «Чырвоны Араты».

Нельга без душэўнага ўрушэння чытаць старонкі кнігі, дзе апавядаецца пра тое, што адбывалася на зем-

бінскай зямлі падчас Вялікай Айчыннай вайны. Ужо ў 1942 годзе ў Зембіне пачала дзейнічаць падпольная арганізацыя, якая падтрымлівала сувязь з Барысаўскім гарадскім падполлем і партызанскай брыгадай «Дзядзькі Коля». Рызыкуючы жыццём, падпольшчыкі дастаўлялі партызанам прадукты харчавання, неабходныя медыкаменты, інфармацыю пра мясцовы гарнізон акупантаў, распаўсюджвалі лістоўкі.

Апавядаючы пра мужнасць і гераізм савецкіх людзей у гады Вялікай Айчыннай вайны, Ліліяна Анцух не абмяне і драматычных, а часам трагічных падзей таго часу. Скажам, пра лёс насельнікаў Зембінскага гета. Як расказваюць сведкі тых падзей Аляксандр Разенблюм і Ганна Скумс, 18 жніўня 1941 года ўсіх яўрэў сабралі на Кірмашовай плошчы нібыта для праверкі дакументаў. А пасля групамі па п'ятнаццаць-дваццаць чалавек адводзілі да выкапанай у наваколлі мястэчка ямы і бязлітасна расстрэльвалі. Усяго было забіта 927 яўрэў — мужчын, жанчын, дзяцей.

Гэта жудасная, крывавае акцыя была ажыццёўлена (у кнізе называюцца кан-

крэтныя прозвішчы, і гэта вельмі важна!) акупантамі пад кіраўніцтвам начальніка Барысаўскай службы беспяспекі (СД) гаўптштурмфюрара Шонемана пры ўдзеле гестапаўцаў Берга і Вальтэра, каменданта Барысава Шэра, каменданта Зембіна Лека, а таксама перакладчыка Люцке і фашысцкіх памагаты В. Харытановіча, Д. Эзофа, П. Кабакова і іншых.

Не сумняваюся і ў тым, што чытачы кнігі з вялікай увагай пазнаёмяцца з фактамі (яркімі, красамоўнымі) пасляваеннага жыцця зембінцаў, іх сучаснымі дасягненнямі. Пра гэтым у падтэксце выразна прачытаецца важная выснова аўтара: патрыятызм заключаецца не ў гучных словах, а ў добрых, карысных справах.

Нельга не пагадзіцца са слушна думкай Ліліяны Анцух аб тым, што ў адраджэнні і развіцці любога самага маленькага мястэчка вялікую ролю адыгрываюць асобы, акія лямбят, цэнзяць і кляпатліва захоўваюць яго гісторыю, дзейсна кляпоцяцца аб памянажэнні яго матэрыяльных і духоўных каштоўнасцяў. Для іх, як зазначана аўтар, малая радзіма — не толькі месца з'яўлення на свет, але і пра-

стора, пра якую трэба заўсёды памятаць і рупіцца аб яе развіцці.

На самым пачатку я скажу, што рукапіс кнігі мяне адрозіў захапіў. Цяпер магу дадаць: не толькі захапіў, але і ўразіў. Уразіў глыбінёй пранікнення аўтара ў гісторыю старажытнага мястэчка, паўнатой і разнастайнасцю апаведу пра яго сучасныя будні. Ліліяна Анцух надзвычай адказна падшуквала да вырашэння пастаўленай мэты — стварыць пра Зембін цікавую, паўнаартасную кнігу. Гэтым паслужылі шматлікія дакументальныя і архіўныя крыніцы, публікацыі ў сродках масавай інфармацыі, успаміны відавочаў знакавых для мястэчка падзей, сустрачкі і гутаркі з сучаснікамі.

Упэўнены, што кніга будзе з цікавацю сустракацца шматлікімі чытачамі. І, безумоўна, яна надасць новы імпульс развіццю актыўнага краязнаўства, вывучэнню свайго роду, сваіх каранёў. А ў канчатковым выніку — пазнанню гісторыі сваёй Айчыны.

Зіновій ПРЫГОДЗІЧ,
заслужаны
дзеяч культуры
Рэспублікі Беларусь.

Центр Промышленной Оценки
• ОРГАНИЗАЦИЯ АУКЦИОНОВ
• ОЦЕНКА ВСЕХ ВИДОВ ИМУЩЕСТВА

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор аукциона: ЗАО «Центр промышленной оценки», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1607 Сайт в интернете: www.cpo.by

Продавец: ОАО «Лидахлебпродукт», Гродненская область, г. Лида, ул. Булата, 1. Тел. (0154) 65 25 01

Оператор ЭТП: ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5/2, пом. 1703, оф. 5. www.ipmtorgi.by

Предмет электронных торгов	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб.
Предмет электронных торгов: клеточное оборудование птичника № 12 «Универт-550 л» (бывший в употреблении), 2009 г. в., инв. номер 5011, расположенный по адресу: Гродненская обл., г. Лида, ул. Докучаева, 28	Начальная цена с НДС 20 %, бел. руб. – 172 800,00

Задаток 10 % от начальной цены предмета электронных торгов в белорусских рублях перечисляется на р/с BY47 BELB 3012 0028 5000 3022 6000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X, УНП 191021390, получатель платежа – ЗАО «Центр промышленной оценки»

Срок подписания договора купли-продажи: 15 рабочих дней после электронных торгов

Условия оплаты предмета электронных торгов

Если между продавцом и покупателем (победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся приобрести предмет электронных торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) в течение срока, установленного для подписания договора купли-продажи, не достигнута договоренность по срокам и о порядке оплаты предмета электронных торгов, такая оплата должна быть произведена в течение **30 (тридцати) календарных дней** после заключения договора купли-продажи

Электронные торги проводятся в соответствии с регламентом электронной торговой площадки «ИПМ-Торги», размещенным по адресу: www.ipmtorgi.by

Победитель электронных торгов либо единственный участник электронных торгов, согласившийся повысить начальную цену предмета электронных торгов на 5 %, обязан возместить организатору торгов затраты на их проведение и оплатить вознаграждение 3 % от цены продажи в течение 3 дней после проведения электронных торгов

Организатор электронных торгов имеет право снять предмет аукциона с электронных торгов в любое время до момента определения победителя электронных торгов, без объяснения причин снятия

Предшествующее извещение о проведении торгов опубликовано в газете «Звязда» от 01.09.2023 г.

Дата и время начала и окончания электронных торгов
Начало торгов: 10.00 04.03.2024 г.
Окончание торгов: 11.00 04.03.2024 г.

Торги продлеваются на 10 минут с момента подачи ставки, в случае если ставка поступила менее чем за 10 минут до окончания торгов

Дата и время окончания приема заявок: заявки на участие в электронных торгах принимаются по 01.03.2024 г. до 17.00 на ЭТП «ИПМ-Торги» по адресу www.ipmtorgi.by

Контактные телефоны
Тел.: +375 17 310-36-37;
+375 (29) 317-95-42; +375 (44) 704-92-06.
E-mail: auction@cpo.by; info@ipmtorgi.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНЫХ ПУБЛИЧНЫХ ТОРГОВ

Организатор торгов: ООО «ТрастАудитКонсалт» (УНП 692017051), 222304, Минская обл., г. Молодечно, ул. Металлистов, д. 2Б, пом. 14, тел.: (8029) 777-91-61.

Повторные публичные торги в форме аукциона в процедуре ликвидации будут проведены **05.03.2024 г. 15.00** по адресу: Минская обл., г. Молодечно, ул. Металлистов, д. 2Б, пом. 14.

Подробное содержание спецификаций к лотам размещено на сайте www.truster.by

Продавец: ООО «Фелиско» (УНП 192356085)

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная цена с учетом НДС, BYN
1	Торговые вывески (спецификация 1)	900,00
2	Мебель торговая (спецификация 2)	1200,00
3	Комплект торгового оборудования магазина «Физкульт» (Немига) (спецификация 3)	3000,00
4	Компьютерная техника и оборудование (спецификация 4)	1520,00
5	Офисная мебель (спецификация 5)	900,00
6	Световой комплекс (спецификация 6)	360,00
7	Комплект торгового оборудования магазина «Физкульт» (Замок) (спецификация 7)	3300,00
8	Климатическое оборудование и витрины (спецификация 8)	950,00

Местонахождение имущества: г. Минск, Долгиновский тракт, 51Б

Продавец: ИООО «РСМТРАКС» (УНП 190632458)

№ лота	Наименование предмета торгов	Начальная цена с учетом НДС, BYN
9	Запчасти для грузовых автомобилей Renault, Volvo, JAC и др. (спецификация 9)	11943,00
10	Офисная мебель (спецификация 10)	234,00

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ АУКЦИОНА

РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ» 29 февраля 2024 г. проводит 1-й от 15 февраля 2024 г. повторный открытый аукцион по продаже имущества республиканской собственности

Номер лота	Наименование техники	Местонахождение объекта	Начальная цена продажи (бел. руб.)	Сумма задатка (бел. руб.)
1	Грузовой автокран MAZ 5337 00 кузов (рама). № Y3M53370010039461 рег. № АІ 6295-2 2001 г. пробег 46465 км	г. Минск, ГААСУ «Авиация» МЧС РБ	82 600,00	16 520,00

Аукцион состоится по адресу: г. Минск, ул. Казинца, д. 2, 6-й этаж, 29 февраля 2024 г. в 10.00.

К участию в аукционе допускаются юридические лица, индивидуальные предприниматели и физические лица, оплатившие задаток, гарантийный депозит и подавшие заявление на участие в аукционе, соглашение, учредительные и другие необходимые документы **до 15.00 26 февраля 2024 г.**

Заключительная регистрация участников аукциона будет производиться **29 февраля 2024 г. с 9.15 до 10.00.**

Победитель аукциона обязан:

- Заключить договор купли-продажи не позднее 3 банковских дней с момента проведения аукциона.
- Произвести оплату стоимости движимого имущества разовым платежом в течение 5 банковских дней для резидентов Республики Беларусь и 10 банковских дней для нерезидентов Республики Беларусь со дня подписания договора купли-продажи.

Задаток, указанный в таблице, а также гарантийный депозит в размере 300,00 белорусских рублей за участие по каждому лоту и денежные средства за выигранное имущество перечисляются на расчетный счет РУП «БЕЛСПЕЦКОНТРАКТ»: белорусские рубли – р/с BY12BELB30120002R20010226000, российские рубли – р/с BY64BELB30120002R20040226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», ул. Заславская, 10, код BELBY2X, УНП 101099370, ОКПО 37401662. Корреспондент – ПАО Сбербанк, г. Москва, № корсчета 3010181040000000225. Реквизиты банка: БИК 044525225 ИИН 7707083893, к/с в ОАО «Банк БелВЭБ» № 301118108000000000659. SWIFT/BIC: SABRRUML. Без НДС.

Справки по тел./факс: 8 (017) 319-35-41, +375 (44) 585 76 82. Электронная почта: auction@bsk.by.

Извещение опубликовано на сайте <http://www.gki.gov.by/ru> и <https://bsk.by>.

3 архіўных крыніц

АД «МАЛЮНКАЎ» ПАЧАТАК...

З заходнебеларускіх пісьменнікаў (а іх у беларускай літаратуры — цэлая кагорта: вядомых, пачынаючы ад народнага паэта Беларусі Максіма Танка, меней вядомых — як, напрыклад, Сяргей Новік-Пяюн ці Анатоль Іверс) і ў паэта, празаіка і публіцыста Міхася Машары (1902—1976) сваё асаблівае месца. Добраахвотна ўступіўшы ў 1920 годзе ў Чырвоную Армію, разам са сваёй вайскавай часцю быў інтэрніраваны ў Германію. Каля года правёў у лагеры Зальцвель у Саксоніі. Калі быў падпісаны Рыжскі мір, ваеннапалонны быў перададзены Польшчы. Яшчэ болей як паўгода знаходзіўся ў лагеры «Шчыпёрна». Будучаму пісьменніку пашчасціла. Тысячы салдат, якія былі ўзяты ў палон падчас вайны Польшчы з Савецкай Расіяй у 1919—1921 гады, загінулі, знайшоўшы апошні прытулак у невядомай старонцы...

Вярнуўшыся ў родныя мясціны, Міхась Машара меў за плячымі пэўны жыццёвы, сацыяльны вопыт. Палітычныя ўрокі ён праходзіў дзякуючы ўласным выпрабаванням. Вярнуўшыся, працаваў на вясковай гаспадарцы. Бачыў усе складанасці жыцця пры «польскім парадку»... У 1923—1925 гады служыў у польскім войску. Пасля дэмабілізацыі арганізоўваў гурткі БСРГ на сваёй роднай Шаркаўшчыне. Нагадаем, што створаная ў 1925-м Беларуска-сялянска-рабочая грамада за кароткі тэрмін вырасла ў буйную рэвалюцыйна-дэмакратычную арганізацыю ўсёй Еўропы. Колькасць удзельнікаў налічвалася ад 100 да 150 тысяч чалавек. Фактычна БСРГ устанавіла свой грамадскі кантроль над многімі раёнамі Заходняй Беларусі, якая была акупавана палкамі. Грамада ў сваёй палітычнай праграме патрабавала канфіскацыі панскіх земляў і раздачы іх сярод безземельных сялян, стварэння рабоча-сялянскага ўрада, а самае галоўнае — самавызначэння Заходняй Беларусі. Польскія гаспадары доўга такую разбуральную для ўлады дзейнасць вытрымаць не маглі. І ўжо ў другой палове 1920-х пачаліся аршысты актывістаў...

Міхась Машара на той час быў вядомы як актыўны ўдзельнік нацыянальна-вызваленчага руху ў сваіх Шаркаўшчынскіх мясцінах, у заходніх раёнах Віцебшчыны. Малады чалавек ужо і друкаваўся ў дзіцячым часопісе «Заранка». А яшчэ рэдагаваў газету «Наша воля». Праўда, з 4 да 12 сакавіка 1927 года выйшла ўсяго чатыры нумары. З іх два былі канфіскаваныя. У газеце паспелі размясціць матэрыялы з крытыкай ад-

носіні польскіх улад да жыхароў Заходняй Беларусі, з крытыкай несправядлівай падатковай сістэмы, паланізацыі беларускай школы... У сваіх родных мясцінах на Шаркаўшчыне Міхась Машара сябраваў з Язэпам Драздовічам, Янкам Пачопкам... У 1928 годзе маладога чалавека арыштавалі. Трапіў у віленскую турму Лукішкі. «Злацешна краты пазіраюць, // Няволі песні запяваюць // Для госяца новага свайго, // А госяц не цяміць аднаго: // Нашто трываюць у вязнях сон // Абцасы найміта-салдата, // Нашто і краты ля вакон, // Калі ўвесць край сядзіць за кратамі» (гэтыя радкі іншы вязень Лукішак паэт Алесь Салагуб напісаў яшчэ ў чэрвені 1927 года, у саміх Лукішках).

...Пакуль паэт і журналіст сядаў у астрозе, у Вільні пачыналы свет яго першая кніга — зборнік вершаў «Малюнкi». Творы, напісаныя ў знявольненні, вынесла з

Лукішак і выдала асобным зборнікам Зоська Верас... У турме Машара прасядзеў каля чатырох гадоў. Выйшоўшы на волю, актыўна ўключыўся ў літаратурнае жыццё. Адна за другой да 1939 года выйшлі яго кнігі — «На сонечныя берагі», «Напрадвесні»... Напісаў і шэраг паэм і пес — «Вяселле», «Мамчына горка», «Вось тут і зразумей», «Лёгкі хлеб»... Пасля ўз'яднання Заходняй Беларусі з БССР быў абраны дэпутатам Народнага сходу Заходняй Беларусі. З канца 1939 года кіраваў аддзелам народнай асветы Шаркаўшчынскага раёна. З 1940 года — член Саюза пісьменнікаў СССР.

У Вялікую Айчынную вайну Міхась Машара працаваў у газетах, на радыё. У 1944 годзе выйшла кніга яго паэзіі «Беларусі», у 1945 годзе — зборнік «Выбраная лірыка»... Пасляваеннае жыццё пісьменніка звязана з Мінскам. З 1945 да 1947 года працаваў у часопісе «Полымя», затым — у «Настаўніцкай газеце», на творчай рабоце... Займаўся мастацкім перакладам. Пераўвасобіў на беларускую мову «Мёртвыя душы» М. В. Гоголя... І болей працаваў у галіне прозы. Назвы яго раманаў гавораць самі за сябе: «Крэсы змагаюцца», «Сонца за кратамі», «Лукішкі»...

А ў душы творца болей заставаўся паэтам. Пра гэта сведчыць і яго ліст, ці заява ў Камітэт па друку пры Савецкім Міністэрстве БССР ад 1 лютага 1971 года. «Ад пісьмен-

ка Міхася Машары, пражываючага: г. Мінск, Чарнышэўскага, дом 7, кв. 29. Тэл. 32-06-42». *Дакумент захоўваецца ў Нацыянальным архіве Рэспублікі Беларусь... Чытаем у заяве: «У 1972 годзе мне спойніцца 70 год. Выдавецтва «Беларусь» плануе да выдання мой раман «Ішоў дваццаты год».*

Па з'яўвагах рэдакцыі «Полымя», дзе раман друкаваўся часткова, першая частка рамана патрабуе дапрацоўкі. Таму я прасіў Выдавецтва перанесці раман для выдання ў 1973 годзе, а замест яго запланавачы і выдаць у мнім юбілейным годзе двухтомнік вершаў, як гэта рабілася ў адносінах іншых маіх таварышаў. Аб выданні вершаў хадайнічаў перад Выдавецтвам Саюз пісьменнікаў, і ў перспектывным плане Выдавецтва вершы мае на гэты год запланаваны.

Мне хочацца выдаць у юбілейным... (годзе. — К. Л., В. С.) двухтомнік вершаў яшчэ і па іншай прычыне. Усё сваё жыццё я пісаў вершы, лічыўся паэтам, толькі вострым апошнім год я пішу прозу і вершы. Мне было б болей прыемна, каб маё сямідзесяцігоддзе адзначылася выданнем вершаў, а не прозы. У сваім запасе маю арыгінальных вершаў каля 3000 радкоў, напісаных у апошнія гады.

Шчыра прашу Камітэт падтрымаць маю просьбу пры зацвярджэнні тэматычнага плана на 1972 год».

Старшыня Камітэта па друку накладвае рэзалюцыю: «...Для разгляду і прапаў...» Рэзалюцыя датавана праз дзень пасля даты, пазначанай у заяве, — «2 лютага 71 г.» Роўна праз тыдзень, 9 лютага, супрацоўнік Дзяржкамдруку Аляксей Гардзіцкі дпісвае напрыканцы пісьменніцкай заявы тлумачэнне: «Пры абмеркаванні плана ў Галоўвыдаце вырашана: планавачы на 1972 г. аднатомнік вершаў М. Машары, а раман «Ішоў дваццаты год» уключыць у план 1973 года.

Выдавецтва згодна з такім вырашэннем. Загадчык рэдакцыі тав. Салавей А. А. паведамляе, што М. Машара таксама згодзен.

9 лютага я таксама паведамляў па тэлефоне М. Машару аб такім рашэнні...»

Што ж атрымалася ў выніку гэтага пісьменніцкага звароту? Дзяржкамдруку не падвёў. Яшчэ ў 1971 годзе пабачыў свет томік Міхася Машары «Вершы». А раман выйшаў, як і абяцалі, у 1973 годзе...

Міхась Антонавіч пайшоў з жыцця 7 чэрвеня 1976 года. З часу, калі ён пісаў заяву ў Дзяржкамдруку, яшчэ былі выдадзены яго раман «І прыйдзе час...» (1975) і кніга ўспамінаў «Старонкі летапісу» (таксама ў 1975 годзе). Прайшло амаль паўвека з тых дзён. Ніводнай іншай кнігі Міхася Машары свет не пабачыў... Шкада... Творчая спадчына ўдзельніка нацыянальна-вызваленчага руху ў Заходняй Беларусі — добрая ілюстрацыя перыяду нашай гісторыі, на які не след забывацца. Дарэчы, цікавы факт, які сёння таксама з'яўляецца творчай характарыстыкай зробленага ў літаратуры Міхасём Антонавічам... У 1967 годзе ў перакладзе А. Шарпава мінскае выдавецтва «Беларусь» выдала казку М. Машары «Кукішкіны слёзы». Кнігу праілюстравалі народны мастак СССР Міхаіл Савіцкі. Класічныя графічныя малюнкі, якія нагадваюць пра вопыт расійскіх кніжных графікаў пачатку XX стагоддзя (напрыклад, работы Івана Якіўлевіча Білібіна ці Уладзіміра Міхайлавіча Канахавіча). А тыраж кнігі «Кукішкіны слёзы» — 400 000 (!) экзэмпляраў... Дык, можа быць, сённяшняе кнігавыдаўчы вернуцца да творчай спадчыны Міхася Машары?..

**Кастусь ЛЕШНІЦА,
Вячаслаў СЕЛЯМЕНЕУ.**

Новыя кнігі

Буйніцкае поле: рэканструкцыя падзей

Святым месцам у гісторыі падзей Вялікай Айчыннай вайны на Беларусі, асабліва на Магілёўшчыне, лічыцца Буйніцкае поле. Фактычна тут, на паўднёва-заходніх ускраінах Магілёва, была арганізавана герайчкая абарона... Менавіта тут савецкія камандзіры і чырвонаармейцы паказалі ўсю сваю мужнасць, усю сваю дзяржаўнасць у супрацьстаянні фашыстам, якія і далей планавалі пераможна ісці ў наступленні на савецкія тэрыторыі, на нашы гарады і вёскі. Планавалі з лёгкасцю пераадолець шлях, скіраваны на татальнае знішчэнне савецкага народа, знішчэнне беларусаў, рускіх, знішчэнне альбо татальны прыгнёт, татальнае падпарадкаванне прадстаўнікоў усіх нацыянальнасцяў...

салдат Чырвонай Арміі і апалчэнцаў г. Магілёва ў першыя тыдні Вялікай Айчыннай вайны на Буйніцкім полі сталі вядомыя ў ліпені 1941 года на ўсім тысячакіламетровым савецка-германскім фронце. Мы захоўваем гістарычную памяць пра самаадданасць і самахварнасць абаронцаў Магілёва на працягу ўсіх пасляваенных гадоў, і асаб-

Эмацыянальна трактаваць першапачатковы перыяд вайны, даследаваць і ацэньваць яго можна, толькі зыходзячы з канкрэтнай абстаноўкі таго часу...

Мікалай Барысенка займаецца гісторыяй падзей, звязаных з абаронай Магілёва ў 1941 годзе, многія гады. Ён карыстаецца пры гэтым не толькі многімі ўжо вядомымі мемуарнымі крыніцамі, а вышуквае дакументы ў розных архівах, сам праводзіць пошукі работы ў мясцінах легендарных падзей. На старонках кнігі «Буйніцкае поле...», дарэчы, надзіва багата ілюстраваная, чытач сустрэне процым імянаў, адкрые для сябе шмат новага ў звязку з тэмай, якая, здавалася б, добра вядомая па ранейшых дакументальных і мастацкіх тэкстах.

Асобны раздзел кнігі — «Канстанцін Сіманаў на Буйніцкім полі». Мікалай Барысенка дэтальна апісвае прысутнасць слаўтага ваеннага карэспандэнта і пісьменніка, аўтара неўміручых ваенных твораў, на месцы баявых падзей. Нагадаем пра тое, што менавіта Канстанцін Сіманаў у газеце «Известия» ўпершыню назваў многія імяны герояў магілёўскай абароны. Пазней дум з іх пісьменнік прывясціў вершы — «Презрение к смерти» (паміці артылерыста-наводчыка Сяргея Палыкоўва) і «Секрет победы» (твор прывесчаны лётчыку-знішчальніку Мікалаю Цярохіну)...

Несумненна, кніга «Буйніцкае поле: «Застацца і памёрці...» Мікалая Барысенкі вартая самага шырокага прачытання, самага

шырокага знаёмства, і сярод моладзі найперш. Адрасы мужнасці, драматычных выпрабаванняў нашых пращурару не павінны забывацца. Пра іх след расказваць трэба падрабязна, іх варт паказваць усюму свету. Пра Буйніцкае поле павінны ведаць і маўльвіны сузральнікі тых грамадска-палітычных працэсаў, якія адбываюцца ў Еўропе, у краінах, дзе звышдастаткова палітыкаў, што імкнучыся накласці свайго роду санкцыі і на нашу гістарычную памяць. Таму нядрэнна было б перавыдаць кнігу магілёўскага руплівага даследчыка (дарэчы, указамі Прэзідэнта нашай краіны Мікалай Барысенка адзначаны медалём Францыска Скарыны, ордэнам Францыска Скарыны) на іншых мовах народаў свету.

Кастусь ХАДЫКА.

ПА СТАРОНКАХ «ДРЫГВЫ»

ВЫЦІНАНКІ МОГУЦЬ СТАЦЬ СПАДЧЫНАЙ ЮНЕСКА

А ў касцёле ў Нясвіжы і Спаса-Праабражэнскай царкве ў Полацку завершацца рэстаўрацыйныя работы

Пытанні, звязаныя з аховай гісторыка-культурнай спадчыны, на нядаўна праведзенай выніковай калегіі Міністэрства культуры агучыў намеснік міністра Сяргей Саракач. Ён заўважыў, што з 1 студзеня 2023 года ўступілі ў дзеянне абноўлены Кодэкс Рэспублікі Беларусь аб культуры. Па ініцыятыве Міністэрства культуры ўнесены змяненні ў Падатковы кодэкс, з'явіліся новыя правілы ў галіне заканадаўства аб распрадэжні маёмасці.

Адзін з вынікаў таго — актывізацыя работы па ўключэнні аб'ектаў у Дзяржаўны спіс гісторыка-культурнай спадчыны Беларусі. Летась ён папоўніўся 24 новымі аб'ектамі. Шпартчэй ідзе работа па стварэнні пашпарту на гісторыка-культурныя каштоўнасці. Павялічыўся і тэмп па зацвярджэнні праектаў зон аховы на аб'ектах спадчыны. Шмат зроблена для ўключэння ў гаспадарчы і турыстычны абарот аб'ектаў, якія раней не выкарыстоўваліся.

Вырасла колькасць аб'ектаў, на якіх здзяйсняліся праектныя работы, у параўнанні з 2022 годам у 2,4 раза. Аб'ём рамонтна-рэстаўрацыйных работ павялічыўся на 13 працэнтаў. Дзякуючы новаўвядзенням у заканадаўстве, распрацавана пяць пашпарту руніраваных аб'ектаў. За два гады ўдалося дадаць у гаспадарчы і турыстычны абарот 37 помнікаў архітэктуры. Яскравыя таму прыклады: палацава-паркавы ансамбль у вёсцы Свяцк, капліца ў вёсцы Дубой, вялікая Любавіцкая сінагога ў Віцебску. Турыстычныя маршруты папоўніла капліца-ўсыпальніца аграгарадка Заказел.

У сакавіку мінулага года накіраваны ў ЮНЕСКА новыя беларускія намінацыі — беларускае мастацтва выцінанкі і неглюбская тэкстыльная традыцыя, абарона якіх запланавана ў 2024 і 2026 гадах. У верасні і снежні мінулага года без заўваг камітэта ЮНЕСКА здзедзена справаздача па шасці аб'ектах спадчыны Беларусі. На 2024 год запланавана ўнёсненне ў ЮНЕСКА дасье па элеменце «культура беларускай душы».

У 2023 годзе былі працягнуты рамонтныя, рэстаўрацыйныя і будаўнічыя работы на помніках архітэктуры, а таксама аб'ектах, якія маюць ахоўны статус. Сярод іх — палацава-паркавы ансамбль у вёсцы Жылічы. Летась тут завершаны работы па абсталяванні палаца пажарнай сігналізацыі, выканана добраўпарадкаванне, пасаджаны расліны ў аранжарэі. Па аб'екце плануецца далейшае правядзенне рамонтна-рэстаўрацыйных работ, завяршаецца распрацоўка праектнай дакументацыі па аднаўленні водна-паркавай сістэмы.

Былі прыняты меры па аднаўленні абарончай сцяны заходняга бастыёна палацава-паркавага ансамбля ў Нясвіжы. Сёлетня плануецца ўвесці ў эксплуатацыю Касцёл Божага Цела ў Нясвіжы, рамонтна-рэстаўрацыйныя работы на якім вядуцца з 2011 года. Летась былі адноўлены інжынерныя сеткі, добраўпарадкавана тэрыторыя, зроблена рэканструкцыя з рэстаўрацыйнай званіцы.

Працягнутыя работы на палацавым комплексе ў гарадскім пасёлку Ружаны, на Круціскім, Гальшанскім і Навагрудскім замках. Аднаўленне і рэстаўрацыя гэтых аб'ектаў нацыянальнага значэння садзейнічае папулярнасці гістарычнай спадчыны сярод насельніцтва і павелічэнню турыстычных патокаў. Работы на Навагрудскім замку пачаліся ў 2012 годзе. На гэты год запланавана рэстаўрацыя вежы з прыстасаваннем пад пастаянную музейную экспазіцыю.

У бягучым годзе плануецца завяршыць работы на ўнікальным храме XII стагоддзя — Спаса-Праабражэнскай царкве ў Полацку. Шмат зроблена для захавання гістарычных архітэктурных, канструктыўных і мастацкіх элементаў храма. Дарэчы, рэстаўрацыя фрэскавага роспісу тут пачалася яшчэ ў 1991 годзе.

«Чаго варты стары Талаш?» — так называецца выстаўка, якая адкрылася ў Дзяржаўным літаратурна-мемарыяльным музеі Якуба Коласа. Часовая экспазіцыя сапраўды дапамагае больш даведацца пра знакамитага ўдзельніка савецка-польскай вайны, кіраўніка партызанскага атрада, узначалі які ён ажно ў 78-гадовым узросце.

Часовая экспазіцыя прысвечана адразу дзвюм датам — 90-годдзю з выхаду ў свет першага выдання аповесці «Дрыгва» і 180-годдзю з дня нараджэння чалавека, які стаў прататыпам галоўнага героя — Васіля Талаша. Тут можна пабачыць экспанаты з фондаў музея, фотазону. Таксама да выставачнага праекта падключыўся дом-музей

МІХЕЕЎ, такія экспанаты надзвычай рэдка вывозяцца з майстэрні. Справа ў тым, што 95 працэнтаў скульптурных кампазіцый, якія захоўваюцца ў мемарыяльным музеі-майстэрні, зроблены з гіпсу, а матэрыял гэты вельмі далікатны, трэба быць надзвычай асцярожным пры яго транспарціроўцы, каб не пашкодзіць. Але выстаўка ў

культуры, — заўважыў Дзмітрый Міхееў.

У адкрыцці выставы ўзялі ўдзел прадстаўнікі ваенна-гістарычнага клуба «Нашчадкі», адзетыя ў форму, што наслілі салдаты Чырвонай Арміі ў тыя часы, калі партызаніў Дзед Талаш.

Экспанатаў на часовай экспазіцыі суправаджаюць QR-коды. Пры спасылцы на іх дзякуючы сучасным прыстасаванням наведвальнікі могуць пачыць, быццам да іх звяртаюцца Якуб Колас, Заір Азгур і Дзед Талаш.

Як паведаміў кіраўнік выставачнага праекта Іван ДУБОВІК, аповесць «Дрыгва» была перакладзена на 13 моў. Цікава было б даведацца, якая рэакцыя ўнікала на твор, калі ён стаў даступным для кітайскіх чытачоў. Напрыклад, вядома, што перакладзены на кітайскую мову югаслаўскі фільм пра партызан у свой час вельмі зачэпіў мясцовую

публіку: імёны герояў стужкі далі дзецям, маркам піва. Прадстаўлены ў экспазіцыі пераклады «Дрыгвы» ўсё ж дапамагаюць крыху даведацца пра тое, як замежныя перакладчыкі і мастакі, якія афармлялі кнігі, успрымалі героя аповесці. Калі прыгледзецца да вокладак кніг, можна заўважыць, што, напрыклад, у кітайскім перакладзе змешчаны малюнак галоўнага героя з выразна азіяцкімі рысамі твару, а вось з маўдаўскага перакладу пазірае стары рамантычны цыган.

Таксама ў экспазіцыі можна пабачыць эскізы да оперы «У пушчах Палесся» Багатырова, зробленыя па аповесці «Дрыгва», і фота ўдзельнікаў пастановаў.

У мерапрыемстве ўзяў удзел і скульптар Максім Пятруля, які перадаў у фонд музея сваю работу, прысвечаную класіку беларускай літаратуры.

Фота Алены Дзядзіцкі

Дзеда Талаша, які прадставіў фатаграфіі сямі легендарнага дзеда (у якога, дарэчы, было 13 дзяцей) і кадры, на якіх Талаш сустракаецца з Якубам Коласам.

Экспанатаў да выстаўкі прадставіў і музей-майстэрня Заіра Азгура. Як падзяліўся яго дырэктар Дзмітрый

літаратурным музеі — якрэз той выпадак, калі было зроблена выключэнне.

— Нельга забывацца, якое сярбюства было паміж Якубам Коласам і Заірам Азгурам, можна лічыць, што гэты праект дапамагае па-новаму пераасэнсаваць, якімі моцнымі былі сувязі паміж дзеячамі

Пазнай Беларусь

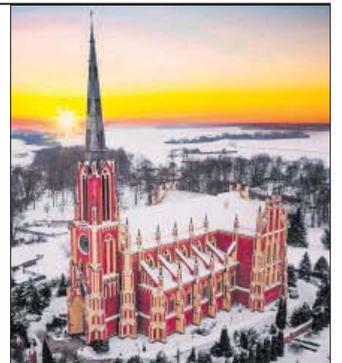
РЭЛІГІЙНЫ ТУРЫЗМ — ШЛЯХ ДА ХРАМА?

У Беларусі актыўна развіваецца рэлігійны турызм. Штогод тысячы паломнікаў наведваюць святыя месцы. Усё больш людзей падарожнічаюць па краіне, каб пазнаёміцца з архітэктурай, пакланіцца цудатворным абразам, трапіць на фестывалі і фестывалі.

«Сёння мы бачым патэнцыял каля 690 аб'ектаў рэлігійнага турызму. Прычым цікавацца разам з беларусамі працягваюць замежныя грамадзяне, перш за ўсё жыхары Расійскай Федэрацыі», — заўважыў намеснік Упаўнаважанага па справах рэлігіі і нацыянальнасцяў, кіраўнік рабочай групы па развіцці рэлігійнага турызму Міжведамаснага экспертна-каардынацыйнага савета па турызме пры Савеці Міністраў Рэспублікі Беларусь Сяргей Герасіменя. Ён ўпэўнены, што сёння паломніцтва і рэлігійны турызм спрыяюць выхаванню грамадзян праз веру і рэлігію. Таксама знаёмства з храмамі дазваляе адкрываць старонкі гісторыі нашай краіны. Вельмі актыўная патрыятычная работа вядзецца ў сталічным Храме-помніку Усіх Святых. Тут створаны музей, крыпта, праходзяць разнастайныя сустрэчы, круглыя сталы. За мінулы год Усіхсвяткі храм наведвала каля ста тысяч чалавек. Сярод самых папулярных аб'ектаў таксама — Свята-Елісавецкі манастыр, манастыры ў Жыровічах і Полацку, касцёл Найсвяцейшай Дзевы Марыі ў Мінску.

Безумоўна, пры арганізацыі экскурсій у храмы трэба вырашаць шэраг пытанняў і праблем. Прынамсі, і арганізатарам, і экскурсантам варты наладжваць наведванне рэлігійных аб'ектаў такім чынам, каб з аднаго боку, атрымаць патрэбную інфармацыю, з другога — не перашкаджаць вернікам, якія ў гэты час могуць знаходзіцца ў храмах. Як паведаміў прарэктар па вучэбнай рабоце інстытута тэалогіі Беларускага дзяржаўнага ўніверсітэта Андрэй Гаранскі, па запіце Нацыянальнага агенцтва па турызме была падрыхтавана кніга з метадычнымі рэкамендацыямі па арганізацыі і правядзенні рэлігійных экскурсій. Сёння на месцах як прадстаўнікамі канфесій, так і дзяцінства Беларускай праваслаўнай царквы збіраны матэрыялы пра мясцовыя святыні, а гэта не толькі храмы, але і тое, што знаходзіцца ўнутры. Напрыклад, многія ведаюць пра цудатворныя абразы ў Жыровічах і Будславе, але шанаваныя святыні, да якіх звяртаюцца па дапамогу тысячы людзей, ёсць і ў іншых месцах. Плануецца стварыць папярковыя і электронныя рэсурсы, дзе такая інфармацыя будзе актуалізавана.

Кіраўнік Сінайдальнага аддзела па пытаннях сям'і, абароны мацярынства і дзяцінства Беларускай праваслаўнай царквы протаіерэй Павел Сярдзюк звярнуў увагу, што часам у храме людзі знаходзяць адказы на галоўнае пытанне аб прызначэнні жыцця чалавека. Знаёмства з гісторыяй храма дапамагае

ўсвядоміць сябе як прадстаўніка нацыі з багатымі тысячагадовымі традыцыямі і глыбокай верай. Нават убранные храмы ўзвышае чалавека. Часам рэлігійны турызм, экскурсіі дапамагаюць людзям знайсці шлях да веры.

Супрацоўнік Сінайдальнага паломніцкага аддзела Беларускай праваслаўнай царквы Наталія Закрэўская заўважыла, што сёння ў Беларусі працуе 35 манастыроў. Развіццё рэлігійнага турызму магчыма дзякуючы таму, што храмы рэканструюваны, вяртаюцца святыні, святары ідуць на кантакты: з імі можна звязцца, узгадніць час, нават заказаць малебен для групы, якая наведвае святыню. На базе Мінскага духоўнага вучылішча рытууюцца праваслаўныя экскурсыводы. Вельмі запатрабаваны рэлігійны турызм у гасцей з Расійскай Федэрацыі. Групы прыязджаюць практычна на кожны выхадны. Іх ураджае архітэктура, многім цікава пабачыць каталіцкі храмы, напрыклад, храм у Гервятах, які называюць беларускім «Нотр-Дамам», пазнаёміцца з хрысціянскімі традыцыямі.

Матэрыялы паласы падрыхтавала Алена Дзядзіцкі

Жывая гісторыя

Душа старажытнай сядзібы

Суткоўская сярэдняя школа Лоеўскага раёна рыхтуецца адзначаць стагадовы юбілей

Унікальны будынак, у якім сёння 58 школьнікам дапамагаюць здабываць веды 18 педагогаў, узведзены яшчэ на пачатку XIX стагоддзя. Дарэчы, гэтае месца ўпрыгожваюць людзі, якія захоўваюць і прымнажаюць гісторыю старажытнага мястэчка, а цяпер аграпрактыка Пярэдзелка. На карце гэты населены пункт градычна зліваецца з іншым — пасёлкам Суткова.

Клумаў — прафесар і змагар

Педагог і краязнаўца **Андрэй КОЛАС**, які ў Суткоўскай сярэдняй школе выкладае гісторыю, грамадазнаўства і географію, праводзіць экскурсію па школьным музеі. З яго пачацы сціплыя героі чорнабельскіх здымкаў ажываюць і распавядаюць свае дзіўныя гісторыі.

— Тут у нас жывіць Яўген Клумаў — прафесар медыцынскіх навук, удзельнік Мінскага антыфашысцкага падполля, якому было прысвоена званне Героя Савецкага Саюза. Яўген Уладзіміравіч нарадзіўся ў 1878 годзе ў Маскве. Медыцынскую кар’еру пачынаў у якасці ваеннага доктара падчас руска-японскай вайны. У 1907 годзе, па запрашэнні графіні Бараноўскай, ён пераехаў да нас у Суткова, дзе на працягу дзесяці гадоў працаваў земскім урачом. Ёсць легендарная гісторыя першай аперацыі на сэрцы, якую доктар Клумаў зрабіў жыхару Лоева прыблізна ў 1914 годзе. Студэнт гуляў з рэвалюцыйнымі вышывамі і выпадкова стрэліў у сэрца. Клумаў жывіў на супраць. Хірург прыбегаў і ў палявых умовах выратаваў чалавека жыццём. Да таго ж гэта ён на пачатку мінулага стагоддзя падняў Суткоўскую бальніцу на неверагодна высокую вышыню. Сярод земскіх бальніц яна лічылася адной з самых лепшых. Дарэчы, нашы землі ў тых часах адносіліся да Рэчыцкага павеята Мінскай губерні.

Вядома, што ўрач Клумаў вёў тут, а потым і ў Лоеве, рознабаковую практыку: лячыў, выконваў хірургічныя аперацыі, прымаў роды, выдаляў хворыя зубы.

У гады Першай сусветнай і Грамадзянскай войнаў працаваў хірургам Мінскага шпітала Чырвонага Крыжа, а затым у палявым франтвым шпіталі Чырвонай Арміі. У перадавыя перыяд стаў адным з вядучых хірургаў і гінеколагаў Беларусі, выкладаў у Мінскім медыцынскім інстытуце. У чэрвені 1941 года сям’я Клумава не паспела эвакуіравацца з Мінска і прафесар працягнуў сваю працу ў 3-й клінічнай бальніцы. Ён наладзіў сувязь з Мінскім падполлем і забяспечваў падполшчыкаў і партызан медыкаментамі, выдаваў ліпавыя даведкі пра хваробы, якія ратавалі людзей ад адгону ў Германію. У кастрычніку 1943 года прафесар Клумаў з жонкай Галінай былі арыштаваны нацыстамі. Яны загінулі ў машыне-душгабцы пры этапаванні ў лагер смерці Трасцянец.

Імем Яўгена Уладзіміравіча Клумава ў Мінску названа вуліца і завулак, школа № 57 і 3-я клінічная бальніца, на будынку якой усталявана мемарыяльная дошка. У памяць пра Героя Савецкага Саюза Яўгена Клумава ёсць мемарыяльная дошка і на будынку медыцынскай амбулаторыі ў аграпрактыцы Пярэдзелка.

Маёнтак з дарычнымі калонамі

Знакамітая былая сядзіба здала і сёння ўражае веліччу класічнай архітэктуры. Асабліва знаходзіцца ў вельмі прыгожым месцы на высокім беразе Дняпра. Экспраправяваны ў паслярэвалюцыйныя гады панскія маёнткі звычайна змянялі сваё прызначэнне — у тым ліку ў іх размяшчалі школы. Але, як правіла, з працягам часу для ўстаноў адукацыі будаваліся спецыяльныя памішкі. У Суткове ж і цяпер менавіта школьнікі і настаўнікі адказваюць за захаванасць пабудовы, якая на фасадзе мае таблічку «Гісторыка-культурная каштоўнасць». На дзяржаўным узроўні не толькі сядзібы дом і флігэль, але і пяць гектараў зялёнай зоны, якая захавала рысы сядзібнага парку эпохі класіцызму.

Педагогам і вучням Суткоўскай сярэдняй школы наогул можна пазаздросціць. З вокнаў усіх навуковых аўдыторый адкрываецца раскошы від на парк. Кабінет матэматыкі працягваецца шырокім балконам. На сіметрычнай верандзе праходзяць школьныя тэатрызаваныя відовішчы.

— У нашага ўнікальнага будынка ёсць душа, — упэўнена дырэктар Суткоўскай школы **Людміла КРАЎЧАНКА**. — Тут у любую пару года вельмі камфортна — не гарача і не халодна. У нас сцены вельмі тоўстыя, а вышыня столі — 4,6 метра. Гісторыю дзеці вывучаюць у тым ліку ў музеі па матэрыялах вядомых беларускіх навукоўцаў, а біялогію — у парку, дзе растуць асабліва каштоўныя пароды дрэў. Гэта, напрыклад, арэх маньчжурскі, піхта і дуб. Захаваліся фруктовы сад і падзелены ярам на паўночную і паўднёвую часткі парк.

Спадчына Бараноўскіх

Сядзіба была пабудавана на пачатку XIX стагоддзя (па некаторых звестках, у 1810 годзе) Мікалаем Рудзёўскім, зяцем Станіслава Юдзіцкага — тагачаснага ўладальніка амаль усёй тэ-

Андрэй КОЛАС — выкладчык гісторыі ў Суткоўскай сярэдняй школе.

рыторыі Лоеўшчыны. Потым яна мяняла гаспадароў.

З 1870 года Суткоўскі маёнтак стаў летняй рэзідэнцыяй графіні Кацярыны Васільеўны Бараноўскай. Дзякуючы занатаваным успамінам яе роднага брата, вядомага расійскага кнігавыдаўца Міхаіла Васільевіча Сабашнікава, захаваліся падрабязныя звесткі пра сядзібу і яе апошніх гаспадароў.

Мужам Кацярыны Васільеўны стаў юрыст, удзельнік руска-турэцкай вайны Александр Іванавіч Бараноўскі. Разам з сям’ёй, у якой нарадзілася пяцёра дзяцей, графіня прывязджала з Пецярбурга ў Суткова адпачываць. Пад яе кіраўніцтвам былі пабудаваны вядзаны млын, лесалінія, вінакурны завод, закладзены пладывы сад. У яе бытнасць удасталася сельскагаспадарчая вытворчасць: укараняўся севааборат, былі пракапаны каналы для асушвання балот, пашыраны плошчы палёў і лясоў, а таксама закуплены буйная рагатая скаціна і створана малочна-таварная вытворчасць. Стабільны прыбытак дазволіў утрымліваць дзве сельскія школы і бясплатную бальніцу для насельніцтва.

Вядома, што пасля рэвалюцыі сям’я Кацярыны Бараноўскай эмігрыравала ў Канаду. Гэтану папярэднічалі неаднаразовыя падпалы і напады, якія адбываліся на пачатку XX стагоддзя. У 1905 годзе быў здзейснены падпал мясцовага вінакурнага завода. Ранній вясной 1918 года на сядзібу напалі сем мужчын у масках і запатрабавалі выдаць сталовае сэрбра. Апошні напад быў здзейснены ў лістападзе 1919 года. Гаспадыня з гаспадынямі паспелі схавацца на гарышчы дома, які доўга руйнавалі рабаўнікі. Пасля гэтага графіня назаўжды пакінула сядзібу. Вядома, што апошняя ўладальніца маёнтка пасля цяжкай хваробы памерла ў эміграцыі ў 1926 годзе.

Прынамсі, у 1991 годзе ў былой сядзібе Суткова пабывала ўнучка графіні — Катлін Бараноўская-Барзадзі, якая на той момант жыва ў

Канадзе і працавала кінарэжысёрам. У кнізе ганаровых гасцей школы захаваўся яе запіс: «Вельмі шчаслівы дзень для мяне, таму што я пабывала ў старадаўнім фамільным доме. Мае бацька і маці правялі шмат шчаслівых гадоў тут. Я спадзяюся, што вы таксама».

Навукоўцы пачынаюць з Лоеўшчыны

Краязнавец Андрэй Колас распавядае, што пасля таго, як гаспадары кінулі дом, маёнтак паспелі часткова разрабаваць. Але ў 1920 годзе на землях, якія раней належалі графіні Бараноўскай, было арганізавана таварыства па апрацоўцы зям-

лешчык, які працаваў у Суткова з 1924 да 1929 года, пазней стаў доктарам гістарычных навук і напісаў падручнік па гісторыі СССР для 8 класа. Па ім вучыліся ўсе дзеці Савецкага Саюза.

Мясцовы школьны музей, дарэчы, быў заснаваны вядомым беларускім навукоўцам Георгіем Васільевічам Штыхамым. Ён тут працаваў настаўнікам гісторыі з 1954 да 1956 года. Пазней абараніў доктарскую дысертацыю ў Інстытуце гісторыі НАН Беларусі.

— У нашым музеі ёсць фотаздымкі і замалёўкі з раскопак, зробленыя вучнёвым археолагам асабіста. Ён капаў у суседніх вёсках: Мохаве, Гарошаве, Чапліне. Сёння нашы вучні не толькі наведваюць музей на экскурсіях, але працягваюць справу вядомых навукоўцаў — паспяхова бяруць удзел у розных навуковых канферэнцыях і конкурсах. Мы з дзецьмі глыбока вывучаем тэмы, звязаныя з Вялікай Айчыннай вайной, гаворым пра генцыд і халакост. Таксама нас цікавіць, як на гэтых тэрыторыях развівалася прамысловасць у XIX—XX стагоддзях. Я сам, дарэчы, нядаўна закончыў аспірантуру Інстытута гісторыі Нацыянальнай акадэміі навук Беларусі. Працягнуў кандыдацкую дысертацыю

права на самакіраванне. З-за казацка-сялянскіх войнаў дакументы згубіліся, і гэты факт стаў вядомым толькі ў 2010-х гадах.

Брацкія могілкі даглядаюць школьнікі

Падзеі, якія адбываліся на тэрыторыі Лоеўскага раёна падчас Вялікай Айчыннай вайны, — асабліва вялікая старонка, якую добра ведаюць мясцовыя жыхары. Бтва, якая праходзіла тут у сярэдзіне кастрычніка 1943 года, лічыцца адной з самых кровапралітных за ўсю гісторыю Вялікай Айчыннай. Пра яе падрабязна расказвае разгорнутая экспазіцыя Лоеўскага мемарыяльнага комплексу «Бтва за Дняпр». Да таго ж вядома, што за час баявых дзеянняў мясцовыя партызаны пусцілі пад адхон 89 варажых эшалонаў з жывой сілай і тэхнікай, знішчылі тры самалёты, падрывалі масты, шкодзілі тэлефонную сувязь, знішчалі паліцэйскія ўчасткі...

— А вы ведаеце, што менавіта ў Лоеве прайшоў самы першы партызанскі парад? — нечакана пытаецца ў мяне Андрэй Колас. — У самай разгар Вялікай Айчыннай вайны, яшчэ 8 лістапада 1942 года, на цэнтральнай плошчы ў Лоеве прайшоў

Суткоўская сярэдняя школа.

якая прысвечана механізаванню сельскай гаспадаркі нашай краіны з 1921 да 1941 года. На гэты момант у мяне 25 публікацый у розных навуковых выданнях. Звярніце ўвагу: вось на здымцы 1927 года трактарны парк калгаса «Дняпроўская камуна». Ён у той час быў адзін з самых буйных у Беларусі. Тады на баланс калгаса было пяць савецкіх трактароў маркі «Фардзон-Пуцілавец». Так была сфарміравана першая трактарная калона. У гэтым краі бедныя, малаўраджайныя землі. Менавіта таму людзі ішлі ў калгас даволі ахвотна. Лічылі, што разам можна дасягнуць большага.

Андрэй Колас паказвае фота з польскага архіва — графічныя малюнак Лоева 1651 года. Высвятляецца, што сёння невялічкі раён-цэнтр Лоеў у 1576 годзе атрымаў Магдэбургскае

мітынг і партызанскі парад у гонар 25-й гадавіны Кастрычніцкай рэвалюцыі. На збудаванай трыбуне стаялі партызанскія камандзіры Каўпак, Руднёў, Сабур’ю. Міма іх праходзілі партызанскія роты. Уся плошча была запоўнена народам. Людзі радаліся і плакалі.

На тэрыторыі Суткоўскай школы ёсць два вялікія пахаванні войнаў Чырвонай Арміі. У адным — прах салдат і афіцэраў, якія памерлі ў той час, калі ў будынку з восені 1943 да 1944 года быў чырвонаармейскі шпіталь. У іншым — тых, хто загінуў пры фарсіраванні Дняпра. Дырэктар установы адукацыі Людміла Краўчанка распавядае, што вучні пастаянна даглядаюць гэтыя брацкія могілкі.

Ірына АСТАШКЕВІЧ, фота аўтара і з архіва музея Суткоўскай сярэдняй школы.

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ПОВТОРНОГО ОТКРЫТОГО АУКЦИОНА

Организатор аукциона	ООО «ИПМ-Консалт оценка», г. Минск, ул. Мележа, 5, корп. 2, пом. 1703. УНП 191224638
Продавец	ЧТУП «СТАРОВЕР», г. Фаниполь, ул. Заводская, 94, каб. 84. УНП 690714533.
Ликвидатор	ООО «Правовая компания «Делегат», УНП 192660284 (+375 17 397 97-79-375)

Предмет аукциона (одним лотом)

Дебиторская задолженность в количестве 30 контрагентов, два касовых аппарата «Эльвес» и мобильный терминал «POS ИТBank». Полный перечень с указанием сумм дебиторской задолженности см. на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by . Имеющиеся обременения в отношении имущества: отсутствуют	Начальная цена лота (с НДС 20%) – 2 695 026,67 бел. руб. Шаг аукциона – 134 751,34 бел. руб.

Порядок ознакомления: в рабочие дни по предварительному согласованию, тел. +375 (29) 697 97 76, Антонов В.Н.

Порядок оформления участия в аукционе и результатов торгов: аукцион проводится в соответствии с Положением «О порядке продажи имущества ликвидир. юрид. лица с публич. торгов», утвержденным постановлением Совмина РБ от 8 января 2013 г. № 16 «О некоторых вопросах продажи имущества ликвидир. юрид. лица». С подробной информацией можно ознакомиться на сайте организатора аукциона ipmtorgi.by

Задаток 10% от начальной цены предмета аукциона в белорусских рублях перечисляется на р/с BY92BELB3012004835080226000 в ОАО «Банк БелВЭБ», БИК BELBY2X; УНП 191224638; получатель платежа – ООО «ИПМ-Консалт оценка»

Срок подписания договора купли-продажи – 10 (десять) календарных дней после проведения аукциона

Срок оплаты предмета аукциона: не позднее 10 (десяти) календарных дней со дня проведения аукциона

Победитель аукциона либо единственный участник, согласившийся приобрести предмет аукциона по начальной цене, увеличенной на 5%, обязан возместить затраты на организацию и проведение аукциона, а также оплатить вознаграждение организатору аукциона в размере 0,5% от цены продажи лота в течение 5 (пяти) дней со дня проведения аукциона

Организатор аукциона имеет право снять предмет аукциона с торгов в любое время до объявления его проданным без объяснения причин снятия

Предыдущее извещение о проведении аукциона опубликовано в газете «Звезда» от 06.02.2024 г.

Дата и время проведения аукциона: 04.03.2024 в 13.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, д. 5/2, пом. 1703, оф. 5.
Прием заявлений с 09.00.20.2024 до 17.00.01.03.2024 по тому же адресу

Контактные телефоны: +375 (17) 373 21 33; +375 44-704-92-06.
E-mail: auction@ipmconsult.by

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» извещает о проведении повторного открытого аукциона по продаже имущества ОАО «Ольса»

Аукцион состоится **12.03.2024 в 11.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352

Лот № 1 – легковой автомобиль SKODA SUPERB, тип кузова – седан, кузов (рама) № TMBAB43T299035563, г. в. – 2009, р/з 3871 BM-6.

Начальная цена продажи: 17 193,60 бел. руб. с учетом НДС. Сумма задатка: 1 719,36 бел. руб.

Р/с для перечисления задатка BY85 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, БИК BARBY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код назначения платежа 40901.

Срок подачи документов для участия в аукционе: **по 11.03.2024 до 11.00.**

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона gostorg.by.

Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

26 марта 2024 года в 13.00 состоится годовое общее собрание акционеров открытого акционерного общества «Элегант».

ПОВЕСТКА ДНЯ

- Об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2023 год и основных направлениях деятельности общества в 2024 г.
- Отчет наблюдательного совета общества за 2023 г.
- Об утверждении годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2023 г.
- Об утверждении распределения прибыли общества по итогам работы за 2023 г., о выплате дивидендов за 2023 г.
- Об утверждении основных направлений использования прибыли в 2024 году и первом квартале 2025 г.
- О материальном вознаграждении членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества.
- Об избрании членов наблюдательного совета и ревизионной комиссии общества. Место нахождения открытого акционерного общества «Элегант»: г. Гомель, ул. Интернациональная, д. 13-1. Место проведения собрания: г. Гомель, ул. Интернациональная, 13-1. Время регистрации участников собрания в день проведения собрания с 12.30 до 13.00 по предъявлению документа, удостоверяющего личность (для представителя акционера – доверенность). Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра акционеров по состоянию на 01.03.2024 г. (решение Наблюдательного совета от 16.02.2024 г.). Акционеры могут ознакомиться с материалами по вопросам повестки дня собрания в рабочие дни с 14.00 до 15.00, начиная с 04.03.2024 года по месту нахождения общества.

Наблюдательный совет.

УНП 400078331

РУП «Институт недвижимости и оценки» (Гродненский филиал)

информирует о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего Первичной профсоюзной организации РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» Белорусского профессионального союза работников леса и природопользования

Аукцион состоится **21.03.2024 г. в 11.00** по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, 209. Телефон для справок **8 (0152) 55-87-71**

Наименование, характеристика предмета аукциона, местонахождение предмета аукциона	Лот № 1 Лот № 1: снегоболотоход колесный малогабаритный РМ 800, номер кузова ХВТТМ8003Р0304615, 2023 г. в., рабочий объем цилиндров 800 куб. см, цвет – черный, технически допустимая масса – 750 кг, пробег – 520,3 км. Обременения со стороны третьих лиц отсутствуют. Условия аукциона – возмещение победителем аукциона затрат продавца на организацию и проведение аукциона, в том числе по уплате вознаграждения организатору аукциона в размере 5% от конечной цены продажи; возмещение победителем аукциона расходов продавца на проведение независимой оценки в сумме: 249,78 руб.; предварительная оплата в размере 100%; самовывоз с места хранения
Начальная цена продажи	33 000 руб. (тридцать три тысячи рублей) без учета НДС (НДС не подлежит уплате на основании п. 6 статьи 130 Налогового кодекса Республики Беларусь)
Сумма задатка	3 300 руб. (три тысячи триста рублей)
Реквизиты для перечисления задатка	BY44BLBB30120500833225001 в Дирекции ОАО «Белинвестбанк» по Гродненской области, код банка BLBBVY2X, УНП 5008333225
Место, дата и время окончания приема заявлений	Заявления на участие в аукционе принимаются по адресу: г. Гродно, ул. Врублевского, 3, каб. 208, с 8.30 до 17.30 (понедельник – четверг) и с 8.30 до 16.30 (пятница), обед с 12.30 до 13.18. Последний день приема заявлений – 19.03.2024 г. до 15.00

Порядок оформления участия в аукционе, порядок его проведения, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на сайте Организатора аукциона – <https://grino.by/auktiony>

ИЗВЕЩЕНИЕ ОБ ОТКРЫТОМ АУКЦИОНЕ по продаже не завершенного строительством жилого дома и земельного участка в частную собственность в г. Гродно 26 марта 2024 года

№ лота	Местонахождение земельного участка, его кадастровый номер	Площадь земельного участка (ra)	Характеристика (описание) не завершенного строительством капитального строения	Ориентировочные расходы по подготовке документации для проведения аукциона, руб.	Начальная цена предмета аукциона (в том числе: начальная цена не завершенного строительством капитального строения; земельного участка), руб.	Сумма задатка, руб.
1	Гродненская область, г. Гродно, ул. Ивана Осинного, 19 У-682, микрорайон «Заболотье», 440100000002009241	0,1000	Незавершенное незаконсервированное капитальное строение, наружная площадь 87 кв. м. Фундамент: фундаментные блоки железобетонные сплошные	344,64	35 031,20 (6 931,20; 28 100)	7 000

Целевое назначение: земельный участок для строительства и обслуживания одноквартирного жилого дома. Инженерные коммуникации на участке отсутствуют. Возможно подключение к внеплощадочным сетям водоснабжения, газоснабжения, электроснабжения и пр. и точки подключения определяются проектом. Земельный участок может иметь ограничения и обременения. Назначение земельного участка в соответствии с единой классификацией назначения объектов недвижимого имущества: земельный участок для размещения объектов усадебной застройки (строительства и обслуживания жилого дома, обслуживания зарегистрированной организацией по государственной регистрации недвижимого имущества, прав на него и сделок с ним квартиры в блокированном жилом доме). Условия, предусмотренные в решении о формировании земельного участка для проведения аукциона и предоставлении земельного участка либо единственному участнику несостоявшегося аукциона: внесение платы за предмет аукциона; возмещение затрат на организацию и проведение аукциона, в том числе расходов, связанных с изготовлением и предоставлением участникам документации, необходимой для его проведения; обращение за государственной регистрацией прав на земельный участок в РУП «Гродненское агентство по государственной регистрации и земельному кадастру» в двухмесячный срок после утверждения протокола о результатах аукциона либо признания аукциона несостоявшимся; продолжит строительство жилого дома в установленный срок.

Организатор аукциона: коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости», телефоны: +375 (152) 626055, 626056.

Для участия в аукционе необходимо: внести задаток в указанном размере, перечисляемый на расчетный счет BY24 АКВВ 3012 0000 4181 0400 0000 ГОУ № 400 ОАО «АСБ Беларусбанк», г. Гродно, БИК АКВВY2X, код назначения платежа 40901. УНП 590727594 получатель – коммунальное унитарное предприятие по оказанию услуг «Гродненский центр недвижимости»; представить в ПП «Гродненский центр недвижимости» следующие документы: заявление на участие в аукционе установленной формы; документ, подтверждающий внесение суммы задатка; подписанное соглашение о правах и обязанностях сторон в процессе подготовки и проведения аукциона (в двух экземплярах) установленной формы, включающее обязательство по уплате в соответствии с законодательством штрафных санкций и иные требования; дополнительно представляются: гражданином – копия документа, содержащего его идентификационные сведения, без нотариального засвидетельствования; представителем гражданина – нотариально удостоверенная доверенность; представителем или уполномоченным должностным лицом негосударственного юридического лица РБ – доверенность, выданная юристом, документ, подтверждающий полномочия должностного лица, копии документов, подтверждающих государственную регистрацию юридического лица, без нотариального засвидетельствования, документ с указанием банковских реквизитов юридического лица. При подаче

Годовое общее собрание акционеров ОАО «МинскСортСемОвощ» (220014, г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1) по решению наблюдательного совета Общества состоится в очной форме 29 марта 2024 года

ПОВЕСТКА ДНЯ СОБРАНИЯ

- Итоги финансово-хозяйственной деятельности Общества за 2023 год и основные направления его деятельности в 2024 году.
- Отчет наблюдательного совета Общества.
- Заключение ревизионной комиссии по результатам проверки деятельности Общества за 2023 год.
- Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности, отчета о прибылях и убытках Общества за 2023 год с учетом заключения ревизионной комиссии и аудиторского заключения.
- Утверждение распределения чистой прибыли за 2023 год и направлений использования чистой прибыли в 2024 году. Выплата дивидендов за 2023 год.
- Утверждение условий материального вознаграждения членам наблюдательного совета и ревизионной комиссии Общества.
- Избрание членов наблюдательного совета Общества.
- Избрание членов ревизионной комиссии Общества.
- Утверждение отчета комиссии по оказанию безвозмездной (спонсорской) помощи за 2023 год и суммы предоставляемой безвозмездной (спонсорской) помощи на 2024 год.
- Утверждение дополнений к нормам естественной и технологической убыли товаров, а также норм товарных потерь, возникающих в процессе транспортировки, хранения, доработки, фасовки и реализации товаров Общества.
- Утверждение новой редакции Положения об оказании материальной помощи и дополнительных льгот работникам и неработающим пенсионерам Общества.

Место проведения собрания: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, д. 21, корп. 1 (актовый зал).
Начало собрания: 09.00.
Время регистрации участников – в день проведения собрания с 08.30 до 08.55 по месту проведения собрания.
Время ознакомления акционеров с материалами по вопросам повестки дня собрания – с 09.00 до 16.00 в рабочие дни (понедельник–четверг), с 09.00 до 15.45 (пятница), начиная с 07 марта 2024 года, по адресу: г. Минск, ул. Кузьмы Минина, 21, корп. 1.
Список акционеров для участия в собрании будет составлен на основании реестра по состоянию на 01 марта 2024 года.
Регистрация акционеров проводится по паспорту, а представителей акционеров – по паспорту и доверенности.

Наблюдательный совет
ОАО «МинскСортСемОвощ».

УНП 60055664

ОАО «Амкодор-Унимод»,
220073, г. Минск, ул. Пинская, 18

**ИЗВЕЩЕНИЕ
О ПРОВЕДЕНИИ ГОДОВОГО ОБЩЕГО
СОБРАНИЯ АКЦИОНЕРОВ ОБЩЕСТВА**

Собрание состоится **26 марта 2024 г. в 14.00** по адресу: г. Минск, ул. Пинская, 18, актовый зал общества.
Орган, созывающий собрание акционеров:
Совет директоров ОАО «Амкодор-Унимод».

Регистрация участников собрания производится в день и по месту проведения собрания с 13.00 до 13.45.

Регистрация лиц, имеющих право на участие в собрании, осуществляется при предъявлении ими документов, удостоверяющих их личность и полномочия. При регистрации акционеры предъявляют документ, удостоверяющий личность; представители акционеров предъявляют документ, удостоверяющий личность, и подтверждают свои полномочия надлежащим образом оформленной доверенностью (договором) (руководители юридических лиц – акционеров – документом, подтверждающим статус руководителя).

Повестка дня

1. Утверждение количественного и персонального состава счетной комиссии.
2. Отчет директора об итогах финансово-хозяйственной деятельности общества за 2023 год. Утверждение ключевых показателей на 2024 год.
3. Рассмотрение заключения Ревизионной комиссии общества по результатам проведенной ревизии деятельности общества за 2023 год.
4. Утверждение годового отчета, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности общества за 2023 год.
5. Распределение прибыли и убытков по итогам работы общества за 2023 год.
6. Избрание членов Совета директоров общества.
7. Избрание Ревизионной комиссии общества.
8. Определение размера вознаграждений членам Совета директоров и Ревизионной комиссии общества.

Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с информацией о деятельности общества за отчетный период начиная с 05 марта 2024 года, а с иной информацией (документами), подлежащими представлению при подготовке к проведению собрания, начиная с 19 марта 2024 года ежедневно (кроме субботы и воскресенья) в отделе кадров ОАО «Амкодор-Унимод» (220073, г. Минск, ул. Пинская, 18) с 9.00 до 16.00, а в день проведения собрания – по месту его проведения.

Совет директоров ОАО «Амкодор-Унимод».

УНП 100010116

**ООО «Фрондера» извещает о проведении публичных торгов
в форме открытого аукциона по продаже имущества ООО «Профитсистем»**

Лот	Наименование	Начальная цена с учетом НДС 20%, бел. руб.	Задаток, бел. руб.	Шаг аукциона, бел. руб.
1	Дробилка барабанная 500ЕВ/3 SCORPION 086, инв. № 50426525	92 160,00	9216,00	4608,00
2	Дробилка барабанная 500ЕВ/3 SCORPION серийный № 087, инв. № 50426527	92 160,00	9216,00	4608,00

В отношении лотов №№ 1, 2 проводятся вторые повторные торги. **Стоимость снижена на 20 %**. Ранее публикация размещалась в газете «Звезда» № 244 (300974) от 16.12.2023, стр. 7, № 19 (301003) от 27.01.2024, стр. 15

Местонахождение лота № 1: Брестская обл., г. Ивацевичи, ул. Загородная, 45
Местонахождение лота № 2: Минская обл., г. п. Плещеичи, ул. Чапаева, 30

Дата и время проведения торгов **4 марта 2024 года в 12.00 (регистрация с 11.30 до 11.55)** по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127

Срок приема заявлений и внесения суммы задатка С 10.00 20 февраля 2024 года до 16.00 29 февраля 2024 года

Условия для участия в торгах:
1. До подачи заявления необходимо внести задаток на р/с **BY36ALFA30122215570040270000**, код банка ALFABY2X, УНП 192789344. Получатель – ООО «Фрондера», назначение платежа: ОТНН 40901. Задаток для участия в торгах по Лоту №1, ООО «Профитсистем», проводимых 04.03.2024.
2. Заявления на участие (на каждый лот отдельно) и необходимые документы (согласие на правах и обязанности сторон в 2 экземплярах (на каждый лот отдельно), копия платежного поручения о перечислении задатка, копия паспорта (стр. 31–33, действующая копия); копия свидетельства о государственной регистрации – для ИП и юр. лица; документ, подтверждающий полномочия руководителя или представителя юр. лица, копия Устава – для юр. лица) принимаются в рабочие дни с 10.00 до 18.00 по адресу: г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127. Документы могут подаваться посредством направления почтой (220113, г. Минск, а/я 524) или личной подачей. Заявления, поступившие после установленного срока, не рассматриваются. Сроком поступления заявления является дата и время получения организатором торгов оригинала заявления на участие в аукционе и полного пакета прилагаемых документов (в случае направления почтой – дата и время поступления документов на абонентский ящик организатора торгов).
3. К участию в торгах допускаются лица, подавшие организатору торгов в указанный в извещении о проведении торгов срок заявление с приложением необходимых документов и зарегистрированные в журнале регистрации на участие в торгах. Победителем аукциона признается участник, предложивший в ходе торгов наивысшую цену. Результаты торгов оформляются протоколом в день проведения торгов.
4. В случае если аукцион признан несостоявшимся в силу того, что заявление на участие в нем подано только одним участником или

для участия в нем явился только один участник, при согласии этого участника приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %, комиссия в день проведения аукциона оформляет протокол о продаже предмета торгов этому участнику аукциона.
5. Победитель аукциона (Претендент на покупку) обязан возместить Организатору аукциона стоимость затрат на организацию и проведение открытого аукциона (вознаграждение аукциониста и затраты по размещению публикации в газете) на основании счета-фактуры и акта в течение 5 (пяти) календарных дней со дня проведения аукциона. **Вознаграждение аукциониста – 7 % от конечной цены предмета торгов.**
Победитель аукциона (Претендент на покупку) должен подписать с Продавцом договор купли-продажи предмета торгов после возмещения затрат на организацию и проведение аукциона в течение 5 (пяти) рабочих дней с момента подписания протокола о результатах торгов. Оплата приобретенного предмета торгов должна быть произведена в полном объеме не позднее 14 (четырнадцати) календарных дней со дня проведения торгов.
6. Подробные правила проведения торгов можно ознакомиться в разделе «Ликвидация» на сайте <https://orgtorg.by/info>.
7. Все желающие могут предварительно ознакомиться с предметом торгов. Контактное лицо для осмотра предмета торгов: **+375333031971, Ермошечев Евгений Васильевич** – лот № 1; **+375292751275, Виноградов Дмитрий Алексеевич** (понедельник–пятница с 9.00 до 17.00) – лот № 2.
8. Организация и проведение аукциона осуществляется на основании норм положения «О порядке продажи имущества ликвидированного юридического лица с публичных торгов», утвержденного постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 08.01.2013 № 16.

Информация о продавце	ООО «Профитсистем», в лице ликвидатора – ООО «Партнёр-Консультант», тел. +375173958917 (220040, г. Минск, ул. Достоевского, 27)
Организатор аукциона	ООО «Фрондера» 220113, г. Минск, ул. Мележа, 1, оф. 1127; ☎ 8 (029) 308 28 97 • e-mail: info.torgi@orgtorg.by • сайт https://orgtorg.by • telegram https://t.me/orgtorg

29 марта 2024 года в 12.00
состоится очередное общее собрание акционеров
совместного предприятия закрытое акционерное общество
«Могилевский химкомбинат

«Заря»
с повесткой дня:

1. Отчет директора о проделанной работе за 2023 год.
 2. Итоги производственно-хозяйственной деятельности СП ЗАО «МХЗ» за 2023 год.
Утверждение годовых отчетов, годовой бухгалтерской (финансовой) отчетности за 2023 год.
 3. Об утверждении распределения прибыли (убытков) по результатам работы за 2023 г.
 4. Отчет ревизионной комиссии.
 5. Основное направление деятельности СП ЗАО «МХЗ» на 2024 год.
- Утверждение плана производств, финансового плана и плана организационно-технических мероприятий на 2024 год.

Начало регистрации участников собрания в 11.00. Окончание регистрации в 11.50.
Место проведения собрания: г. Могилев, пр. Шмидта, 114.
Лица, имеющие право на участие в собрании, имеют право ознакомиться с материалами к собранию в рабочие дни по адресу: г. Могилев, пр. Шмидта, 114 с 07 марта 2024 г.
Регистрация производится при предъявлении документа, удостоверяющего личность, для представителя акционера – паспорт и доверенность.

Наблюдательный совет.

УНП 700210051

Могилевский филиал РУП «Институт недвижимости и оценки» (Организатор аукциона)
извещает о проведении открытого аукциона по продаже имущества, принадлежащего
ОАО «Агросервис» (УНП 700010487, г. Могилев, ул. А. Павлова, 7)

Аукцион состоится **22.03.2024 в 12.00** по адресу: г. Могилев, ул. Первомайская, 77, к. 352 (офис Организатора аукциона)

Лот № 1: капитальное строение с инв. № 700/С-50207 – здание шиномонтажного цеха и склада автотранс, пл. 423,2 кв. м, назначение: здание нежилое, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/2. Составные части и принадлежности: А1/к-здние шиномонтажного цеха и склада автотранс. **Капитальное строение с инв. № 700/С-50202** – здание агрегатного комплекса, пл. 65 кв. м, назначение: здание нежилое, адрес: г. Могилев, ш. Славутичское, 44А. Составные части и принадлежности: одноэтажное каменное здание агрегатного комплекса. **Капитальное строение с инв. № 700/С-50200** – здание кузнечного цеха, пл. 37 кв. м, назначение: здание нежилое, адрес: г. Могилев, ш. Славутичское, 44А. Составные части и принадлежности: одноэтажное каменное здание кузнечного цеха. **6/100 доли капитального строения с инв. № 700/С-117992** – промышленная площадка для стоянки автомобилей (пл. всего капитального строения 17110,5 кв. м, назначение: сооружение специализированное транспорта, адрес: г. Могилев, ул. Академика Павлова, 7/5. Составные части и принадлежности: сооружение промышленной площадки для стоянки автомобилей). **Пожарный щит**, состав: лопата 1 шт., ведро 2 шт., огнетушитель 1 шт., багор 2 шт. **Установка для демонтажа шин**, 1995 г. в., инв. № 611, требует ремонта. **Установка проверки герметичности шин**, 1995 г. в., инв. № 613, требует ремонта. **Печь газогорелочная Бренеран АОТ-19 тип АО**, 2017 г. в., инв. № 952. **Пресс гидравлический**, 1974 г. в., инв. № 053. **Пресс гидравлический**, 1974 г. в., инв. № 614, требует ремонта. **Таль электрическая**, г/п/т/т, 1974 г. в., инв. № 68. **Верстак металлоческий**, инв. № 171. **Шкаф алтальческий**, инв. № 166.

Сведения о земельном участке: лот № 1 расположен на земельном участке с кадастровым номером 740100000007006131 (право аренды, площадь 3,3041 га; целевое назначение земельного участка: земельный участок для строительства и обслуживания зданий и сооружений; ограничения (обременения) прав: постоянный и бессрочный сервитут для прохода, проезд к доминирующему объекту (пл. 0,0410 га). Отдельный земельный участок для обслуживания лота № 1 не выделен.
Начальная цена продажи: 234 418,00 бел. руб. с учетом НДС.
Сумма задатка: 23 441,80 бел. руб.
Р/с для перечисления задатков BY95 BAPB 3012 7802 9001 0000 0000 в ОАО «Белгоспромбанк» г. Минск, В/С BAPBВY2X. Получатель платежа – РУП «Институт недвижимости и оценки», УНП 190055182. Код платежа 40901. Срок подачи документов до 12.00 21.03.2024. Срок подписания договора купли-продажи 10 рабочих дней после проведения аукциона. Оплата объекта производится на условиях договора купли-продажи. Победитель аукциона (единственный участник аукциона, согласившийся приобрести предмет торгов по начальной цене, увеличенной на 5 %) возмещает затраты на организацию и проведение аукциона. Порядок и сроки внесения задатков, оформления участия в аукционе, перечень подаваемых документов, порядок проведения аукциона, а также определения лица, выигравшего аукцион, содержится в информации о проведении аукциона, опубликованной на электронной торговой площадке Организатора аукциона GOSTORG.BY.
Доп. информацию можно получить по тел. 8029-624-26-25, Mogilev@ino.by

ИЗВЕЩЕНИЕ О ПРОВЕДЕНИИ ЭЛЕКТРОННЫХ ТОРГОВ

Организатор электронных торгов: Новопольский сельский исполнительный комитет, 222845, Минская область, Пуховичский район, Новопольский сельсовет, аг. Новополье, ул. Центральная, 21, +375 17 133 03 16, 133 03 35
Оператор электронной торговой площадки: ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».
Торги проводятся 21.03.2024 на электронной торговой площадке «БУТБ-Имущество», www.et.butb.by.
Время торгов устанавливается инструментарием площадки в автоматическом режиме

№ лота	Местонахождение земельного участка; кадастровый номер	Площадь земельного участка, га	Инженерная инфраструктура	Начальная цена лота, бел. руб.	Сумма задатка, бел. руб.	Сумма затрат на организацию и проведение торгов, бел. руб.
1	д. Подлядь, ул. Дружная, 3, 624484006601000121	0,1490	Участок свободен от застройки. Имеются подъездные пути местного значения (грунтовое покрытие). Имеется техническая возможность подключения к сетям электроснабжения	4 500,00	900,00	2 350,18 + стоимость размещения извещения в СМИ и затраты БУТБ
2	аг. Сергеевичи, ул. Советская, 36, 624484007701000373	0,1500	Участок свободен от застройки. Имеются подъездные пути местного значения (асфальтовое покрытие). Имеется техническая возможность подключения к сетям электроснабжения (разрешенная к использованию мощность 6 кВт), водоснабжения	4 200,00	840,00	3 173,25 + стоимость размещения извещения в СМИ и затраты БУТБ
3	д. Подлядь, пер. Южный, 8, 624484006601000112	0,1075	Подъездные пути местного значения. Сети электроснабжения	3 500,00	350,00	400,00 + стоимость размещения извещения в СМИ и затраты БУТБ
4	д. Шелеги, ул. Радужная, д. 4А, 624484008401000082	0,1277	Подъездные пути местного значения. Сети электроснабжения	3 200,00	320,00	1 518,15 + стоимость размещения извещения в СМИ и затраты БУТБ

Продавец:
По лотам 1–4.
Новопольский сельский исполнительный комитет, 222845, аг. Новополье, ул. Центральная, 21 Пуховичского района Минской области; Исполняющий обязанности председателя Новопольского сельсовета Прохоров Алексей Александрович – 80171330316, главный специалист управления землеустройства Пуховичского райисполкома Силвиончик Наталья Петровна – 80171392939.
Окончание приема заявлений на участие в торгах с прилагаемыми к ним документами – 18.03.2024 до 15.00.
Задаток для участия в торгах перечисляется на текущий (расчетный) банковский счет № ВУ60АКВВ30120000068940000000 в ОАО «АСБ Беларусбанк» в г. Минск, код АКВВУY2X, УНП 190542056, получатель платежа – ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».
Срок внесения задатка – не позднее даты и времени окончания приема заявлений на участие в торгах.

Назначение платежа: внесение суммы задатка для участия в электронных торгах рег. № ____ по заявлению № ____.
Электронные торги проводятся в порядке, установленном Положением о порядке проведения электронных торгов, утвержденным постановлением Совета Министров Республики Беларусь от 12.07.2013 № 608 и Регламентом организации и проведения электронных торгов по продаже имущества и имущественных прав на электронной торговой площадке ОАО «Белорусская универсальная товарная биржа».
Сроки возмещения затрат на организацию и проведение торгов
Победитель электронных торгов (претендент на покупку) в течение 10 рабочих дней после утверждения протокола о результатах торгов обязан возместить затраты на организацию и проведение торгов, иные платежи, указанные в протоколе.
Сроки и условия заключения договора
Не позднее 2 рабочих дней после представления копий платежных документов о возмещении вышеназванных затрат, иных платежей,

указанных в протоколе о результатах торгов, а также внесения платы за земельный участок, продаваемый в частную собственность, или за право заключения договора аренды земельного участка, победитель электронных торгов (претендент на покупку) получает выписку из решения об изъятии земельного участка или заключает договор аренды земельного участка.
Затраты на строительство, в том числе проектирование, объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к земельным участкам для строительства и обслуживания многоквартирных жилых домов подлежат возмещению в порядке, предусмотренном в соответствии с постановлением Совета Министров Республики Беларусь 1 апреля 2014 г. № 298 «Об утверждении положения о порядке возмещения лицом, которому предоставлен земельный участок, затрат на строительство, в том числе проектирование объектов распределительной инженерной и транспортной инфраструктуры к такому земельному участку».

